

การพัฒนาวินัยในตนเองด้านความอดทนของเด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญา
แตกต่างกัน ด้วยวิธีการเล่านิทานประกอบหุ่นมือ โดยมีการ
ใช้คำถาม ก่อน ระหว่าง และหลังเล่านิทาน

ปริญญานิพนธ์

ของ

จันทร์ดี ถนอมคล้าย

22 ต.ค. 2539

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ
มีนาคม 2539

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

B. 49258

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
จิตวิทยาพัฒนาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กรรมการควบคุม

..... ประธาน
(รศ.ดร. ดวงเดือน ศาสตรภักดี)
..... กรรมการ
(ผศ. มยุรี กุลแพทย์)

กรรมการสอบ

..... ประธาน
(รศ.ดร. ดวงเดือน ศาสตรภักดี)
..... กรรมการ
(ผศ. มยุรี กุลแพทย์)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อ. สมเกียรติ ทิพย์ทัศน์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร. ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ ...๕... เดือน ...๕๖๖๓... พ.ศ. ...๕๕๘๗...

ประกาศคุณประการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ ดร. ทวงเดือน ศาสตร์ภัทร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มยุรี กุลแพทย์ ผู้
ควบคุมปริญญานิพนธ์ ในการให้คำแนะนำช่วยเหลือ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนผู้วิจัย
ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ได้สำเร็จ ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ สมเกียรติ ทิพย์ทัศน์ ที่กรุณาเป็นกรรมการ
เพิ่มเติม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชวนพิศ ผลวณะ อาจารย์ วิไลลักษณ์ ราชพิบูลย์
อาจารย์ Geogrey S. Karnaki ที่กรุณาแนะนำภาษาอังกฤษ ผู้ช่วย ดร. ภรณี คุรุรัตน์
อาจารย์ ขวัญฟ้า รังสิยานนท์ และอาจารย์ มาณวิกา ผลวิรุฬห์ ที่กรุณาตรวจแก้ไข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร ที่กรุณาช่วยเหลือ
วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์

ขอขอบพระคุณอาจารย์ สุภาภรณ์ เอี่ยมจินดา ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนางนอง
(พิษณุ) ที่กรุณาให้เด็กก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนเป็นกลุ่มทดลองและเก็บข้อมูลใน
การทำวิจัย นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณอาจารย์ ศิริพร พูลรัมย์ และเพื่อนนิสิตปริญญาโท
สาขาจิตวิทยาพัฒนาการทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ มารดา พี่ น้อง ที่เป็นกำลังใจ และให้ความช่วยเหลืออย่างดี
มาโดยตลอด

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของ
บิดา มารดา ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ช่วยเหลือให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จ
ในการศึกษา

จันทร์ดี ถนอมคล้าย

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
	นิยามปฏิบัติการ	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	ความมีวินัยในตนเอง	7
	ความอดทน	9
	ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาและความคิดของเพียเจต์	13
	เอกสารเกี่ยวกับนิทาน	15
	เอกสารเกี่ยวกับหุ่น	22
	เอกสารเกี่ยวกับการใช้คำถาม	24
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนกับสติปัญญา ...	27
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนกับการเล่านิทาน	
	ประกอบหุ่นมือ โดยมีการใช้คำถาม ก่อน ระหว่าง และหลังเล่านิทาน ..	30
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	32

3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	33
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	33
	แบบแผนการวิจัย	36
	วิธีดำเนินการทดลอง	36
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	38
	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	45
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	53
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	53
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	53
	วิธีดำเนินการศึกษา	54
	วิธีดำเนินการทดลอง	55
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	56
	อภิปรายผล	57
	ข้อเสนอแนะทั่วไป	61
	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	61

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	62
ภาคผนวก	74
ประวัติย่อของผู้วิจัย	89

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง	35
2 ตารางดำเนินการทดลอง	37
3 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความมีวินัยในตนเองด้านความอดทน ก่อนและหลัง การฟังนิทานประกอบหุ่นมือโดยไม่ใช้คำถามของเด็กก่อนประถมศึกษา	46
4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม	48
5 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนของเด็กก่อนประถมศึกษา ศึกษาที่มีระดับสติปัญญาแตกต่างกัน	50
6 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนของเด็กก่อนประถมศึกษา ศึกษาที่ได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ โดยมีการใช้คำถาม	51

บทที่ 1

คำนำ

ภูมิหลัง

พระบรมราชาบาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงกล่าวว่า " คุณธรรม 4 ประการที่ควรปลูกฝังให้บังเกิดขึ้นในตัวบุคคลได้แก่ 1. การรักษาความสัตย์ ความจริงใจต่อตนเองที่จะปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม 2. การรู้จักข่มใจตนเอง อุดหนุน อุดหนุน และอดออม 3. การรู้จักละเว้นความชั่วความทุจริต 4. รู้จักละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง " จากพระบรมราชาบาท จะเห็นว่า ความอดทนเป็นคุณธรรมที่ควรฝึกปฏิบัติ เพราะความอดทนเป็นคุณลักษณะหรือพฤติกรรมของความมีวินัยในตนเอง (กรุณา กิจขยัน. 2517 : 6) เป็นคุณธรรมจากตัวเราเอง เป็นบ่อเกิดของกำลังใจ มุ่งมาให้บุคคลมีความเข้มแข็งทนทาน (ปิ่น มุทุกันต์. 2519 : 52) อาจสรุปได้ว่า บุคคลที่มีความอดทนย่อมก่อให้เกิดผลดีต่อตนเองและทำให้สังคมมีความเจริญรุ่งเรืองสงบสุข แต่สังคมปัจจุบันพบว่า มีปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย มีการแก่งแย่ง เอาเปรียบและมีความประพฤติที่เป็นภัยต่อสังคมในรูปแบบต่าง ๆ มากขึ้น (อุทัย เพชรช่วย. 2528 : 24) จะเห็นได้จากข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ และสื่อมวลชนต่าง ๆ เสนอข่าวการทะเลาะวิวาท ก่ออาชญากรรมอยู่เสมอ ทั้งนี้เป็นเพราะขาดคุณธรรมด้านความอดทน (มะลิวัลย์ แจ่มมณี. 2533 : 1)

ความอดทนควรฝึกฝนจนเกิดเป็นวินัยในตนเอง และควรปลูกฝังตั้งแต่เด็ก ๆ ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลาย ๆ ฝ่าย และจากสถาบันต่าง ๆ เช่น สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา สถาบันครอบครัว การจัดการศึกษาจึงควรเน้นด้านจริยธรรม และหาวิธีการสอนให้เหมาะสมกับสภาพและวุฒิภาวะของเด็ก (กันยา ประสงค์เจริญ. 2525 : 2) การใช้วิธีการอบรม หรือพัฒนาบุคคลอย่างเหมาะสมย่อมจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ดี และมีประสิทธิภาพ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2522 : 2) การปลูกฝังจริยธรรมแก่เด็กปฐมวัยที่เหมาะสมกับระดับสติปัญญาและวุฒิภาวะของเด็กที่นิยมกันมากคือ การเล่านิทาน

เพราะนิทาน นอกจากจะช่วยให้เด็กเกิดความเพลิดเพลินและสนุกสนานแล้ว ยังสอดคล้องกับความคิด คุณธรรมอันดีงามเข้าสู่จิตใจได้ด้วย โดยที่เด็กจะซึมซาบและรับเอาสิ่งเหล่านี้เข้าไปโดยไม่รู้สึกตัว และที่สำคัญคือ จะช่วยให้จินตนาการของเด็กที่เป็นภาพเลื่อน ๆ เค้นซัดขึ้น (กิตยวดี บุญเชื้อ. 2527 : 60) พฤติกรรมของตัวละครในนิทาน จะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้และเลียนแบบพฤติกรรมของตัวละครที่ตนชื่นชอบซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของแบนดูรา (Bandura. 1977 : 22 - 27) ที่ว่า " พฤติกรรมของมนุษย์ที่เกิดจากการเรียนรู้โดยการสังเกตจากตัวแบบ " ดังนั้นอาจพอสรุปได้ว่า นิทานที่นำมาเล่าให้เด็กฟังจึงควรเป็นตัวแทนของความดี โดยใช้อุปกรณ์ประกอบการเล่นซึ่งเคลื่อนไหวได้คือ หุ่นมือ เนื่องจากการเล่านิทานประกอบหุ่นมือสามารถดึงดูดความสนใจของเด็กได้มาก เด็กฟังด้วยความสนุกสนานและสามารถจำได้ง่าย (เกศินี โชติกเสถียร. 2524 : 9) และหุ่นยังเป็นตัวแทนที่ใช้ประกอบการเล่านิทานที่ช่วยส่งเสริมจริยธรรมด้านต่าง ๆ ได้ ได้แก่ ด้านความเอื้อเฟื้อในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (สุนีย์ ชินศักดิ์ชัย. 2526 : 61) ด้านความรู้สึกรับผิดชอบในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (กันยา ประสงค์เจริญ. 2526 : 81) และด้านความซื่อสัตย์ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (ยุพดี เทชะอังกุล. 2525 : 71) ให้สูงขึ้น

ในการเล่านิทานนั้น มักจะมีการใช้คำถามเพื่อให้เด็กเกิดความคิดตามไปด้วย เพราะการใช้คำถามในขณะที่เล่านั้น เป็นการสร้างบรรยากาศของความอยากรู้อยากเห็น สามารถจดจำและระลึกถึงได้มากขึ้น (วันทนีย์ เหมาะะผดุงกุล. 2535 ; อ้างอิงมาจาก Berlyne. 1966 : 128) จากการศึกษาของเฟรส แพทริก และชูเมอร์ (Frase, Patrick and Schumer. 1970 : 52) พบว่าช่วงเวลาในการถามคำถามที่แตกต่างกัน มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และการจดจำเนื้อหาที่เรียนได้แตกต่างกัน เฟรส (Frase. 1967 : 266 - 271) ศึกษาพบว่า การใช้คำถามหลังการทำกิจกรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาได้ดีกว่าการใช้คำถามก่อนการทำกิจกรรม ผลการศึกษาของฮัดจิ้นส์และคนอื่น ๆ (Hudgins and Others. 1979 : 259) พบว่า การใช้คำถามหลังการทำ

กิจกรรมส่งผลต่อการเรียนรู้เนื้อหาได้สูงขึ้น แต่โรธคอปท์และบิสบิคอส (Rothkopt and Bisbicos. 1967 : 56 - 61) ศึกษาพบว่า บทเรียนที่แทรกคำถามท้ายบทเรียนเป็นตอน ๆ ให้ผลการเรียนรู้สูงกว่ากลุ่มที่เรียนจากบทเรียนที่มีคำถามก่อนเนื้อหาและบทเรียนที่ไม่มีคำถาม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของชนัต หลมภัย (ชนัต หลมภัย. 2531 : 20 - 21) พบว่า การเรียนรู้ที่มีการใช้คำถามระหว่างบทเรียนให้ผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความเข้าใจสูงกว่าการใช้คำถามหลังบทเรียน และจากผลการศึกษาของวันทนีย์ เหมาะะดุงกุล (วันทนีย์ เหมาะะดุงกุล. 2535 : 68 - 69) พบว่า พัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กก่อนประถมศึกษาที่ครูมีการใช้คำถามในระหว่างการทำกิจกรรมในวงกลมสูงกว่าพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กก่อนประถมศึกษาที่ครูมีการใช้คำถามหลังการทำกิจกรรมในวงกลม นอกจากนั้น ผลการวิจัยของประยูร แจ้งจบ (ประยูร แจ้งจบ. 2521 : 54 - 63) พบว่า บทเรียนที่มีการใช้คำถามก่อนเรียนและคำถามหลังเรียน ให้ผลสัมฤทธิ์ด้านความเข้าใจในการอ่านไม่แตกต่างกัน แต่มีแนวโน้มว่า คำถามที่อยู่ท้ายบทเรียน มีผลทำให้นักเรียนจดจำเนื้อหาได้สูงกว่าคำถามก่อนเรียน ผู้วิจัยจึงคิดว่าช่วงเวลาในการถามคำถามนั้น นับว่ามีความสำคัญเช่นกัน

สตอคคาร์ค (Eson. 1966 : 302 ; citing Stoddard. n.d.) กล่าวว่า สติปัญญา คือ ความสามารถที่จะกระทำกิจกรรมที่มีคุณสมบัติต่อไปนี้ได้สำเร็จ คือ กิจกรรมที่ต้องใช้สมาธิ ความอดทน และความตั้งใจ แสดงว่า สติปัญญากับความอดทนมีความสัมพันธ์กัน วัตสัน (Watson. 1967 : 49) ได้ศึกษาพบว่า บุคลิกภาพความอดทนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และวินัยในตนเองมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเมสเซอร์ (Messer.1972 : 1456 - 1462) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ถึงการควบคุมตนเองและคะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของเด็กอายุ 9 ปี ซึ่งศึกษาในระดับ 4 ทั้งชายและหญิง พบว่าการรับรู้ถึงการควบคุมตนเองในด้านการศึกษาล่าเรียน ทำให้เด็กมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงขึ้น ผลการศึกษาของภัทรา นิคมานนท์ (ภัทรา นิคมานนท์. 2517 : 49 - 52) พบว่าวินัยในตนเองของนักศึกษาระดับ ป.กศ. ปีที่ 1 และ 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ

ทางสติปัญญาและความสามารถทางสมอง 50 - 60 เปอร์เซ็นต์ ความพยายามและวิธีการศึกษา 30 - 40 เปอร์เซ็นต์ โอกาสและสิ่งแวดล้อม 10 - 15 เปอร์เซ็นต์ (สุมิตล เค้นสุนทร. 2526 : 5 ; อ้างอิงมาจาก Maddox. 1965 : 9) แสดงให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับสติปัญญามีความสัมพันธ์กันสูง ดังผลการศึกษาของมาลี ชุมเพ็ญ (มาลี ชุมเพ็ญ. 2515 : 98) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีสติปัญญาสูง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีสติปัญญาต่ำ และนวลละออ เจียมสุวรรณ (นวลละออ เจียมสุวรรณ. 2516 : 158) ก็พบว่า นิสิตรชั้นปีที่ 4 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีสติปัญญาสูงกว่านิสิตรชั้นปีที่ 4 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เนื่องจากวินัยในตนเองและช่วงเวลาในการใช้คำถามมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนขึ้นอยู่กับความสามารถทางสติปัญญา และสติปัญญาเกี่ยวข้องกับความอดทน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการพัฒนาวินัยในตนเองด้านความอดทนของเด็กก่อนประถมศึกษาที่มีระดับสติปัญญาแตกต่างกัน ด้วยวิธีการเล่านิทานประกอบหุ่นมือ และมีการใช้คำถาม ก่อน ระหว่าง และหลังเล่านิทาน ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ส่งเสริมความมีวินัยในตนเองด้านความอดทน อันเป็นพื้นฐานของความมีวินัยทางสังคมที่ดีต่อไป

① ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนของเด็กก่อนประถมศึกษา ระหว่างก่อนเล่าและหลังเล่านิทานประกอบหุ่นมือ โดยมีการใช้คำถามประกอบการเล่า (กลุ่มควบคุม)
2. เพื่อเปรียบเทียบความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนของเด็กก่อนประถมศึกษา ที่มีระดับสติปัญญาแตกต่างกันเมื่อได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ
3. เพื่อเปรียบเทียบความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนของเด็กก่อนประถมศึกษา ที่ได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ โดยมีการใช้คำถาม ก่อน ระหว่าง และหลังเล่านิทาน
4. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเล่านิทานประกอบหุ่นมือโดยมีการใช้คำถามกับระดับสติปัญญา ต่อวินัยในตนเองด้านความอดทน

② ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้านี้ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา ได้ใช้วิธีการที่เหมาะสมในการเสริมสร้าง และปลูกฝังความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนให้แก่เด็ก อันเป็นพื้นฐานของความมีวินัยทางสังคมที่ดีต่อไป

② ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร หมายถึง เด็กก่อนประถมศึกษาทั้งชายและหญิง อายุ 5 - 6 ปี ซึ่งเรียนอยู่ในชั้นเด็กก่อนประถมศึกษาโรงเรียนวัดนางนอง (พิพัฑฒ์) เขตจอมทอง สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 90 คน ที่มีวินัยในตนเองด้านความอดทนต่ำ ซึ่งได้มาโดยวิธีการสังเกตพฤติกรรม ตามแบบแผนการสังเกตพฤติกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. กลุ่มตัวอย่าง หมายถึง เด็กก่อนประถมศึกษาทั้งชายและหญิง อายุ 5 - 6 ปี ซึ่งเรียนอยู่ในชั้นเด็กก่อนประถมศึกษาโรงเรียนวัดนางนอง (พิพัฑฒ์) เขตจอมทอง สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน ที่มีวินัยในตนเองด้านความอดทนต่ำ

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

3.1.1 ระดับสติปัญญา แบ่งเป็น

3.1.1.1 สติปัญญาสูง

3.1.1.2 สติปัญญาปานกลาง

3.1.1.3 สติปัญญาต่ำ

3.1.2 การเล่านิทานประกอบหุ่นมือโดยการใช้คำถาม

3.1.2.1 ก่อนเล่านิทาน

3.1.2.2 ระหว่างเล่านิทาน

3.1.2.3 หลังเล่านิทาน

3.1.2.4 ไม่มีการใช้คำถาม

3.2 ตัวแปรตาม คือ วินัยในตนเองด้านความอดทน

นิยามศัพท์เฉพาะ

เด็กก่อนประถมศึกษา หมายถึง เด็กชายและหญิง อายุ 5 - 6 ปี ซึ่งเรียนอยู่ในชั้น
เด็กก่อนประถมศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 โรงเรียนวัดนางนอง (พัทธน์)
เขตจอมทอง สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน ที่มีวินัยในตนเองด้าน
ความอดทนต่ำ

✓ นิยามปฏิบัติการ

1. ระดับสติปัญญา หมายถึง ความสามารถทางสติปัญญา ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัด
สติปัญญา (Progressive Matrices) ของ Raven ชุด The Coloured Progressive
Matrices (CPM) แล้วแบ่งเป็นกลุ่มระดับสติปัญญา กลุ่มละ 20 คน คือ

ระดับสติปัญญาสูง มีผลการทดสอบ Percentile ที่สูงกว่า 75

ระดับสติปัญญาปานกลาง มีผลการทดสอบ Percentile ที่ 25 ถึง 75

ระดับสติปัญญาต่ำ มีผลการทดสอบ Percentile ที่ต่ำกว่า 25

2. วินัยในตนเองด้านความอดทน หมายถึง ความสามารถของเด็กในการควบคุม
ตนเอง ให้ปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมในด้านความอดทน ได้แก่ มีความอดทนในการรอคอย
รู้จักการเข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง ไม่แย่งชิงกัน อดทนทำงานที่ได้รับมอบหมายจนเสร็จ อดทน
ที่จะปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียนและห้องเรียน ซึ่งวัดได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมความอดทน
ตามแบบแผนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. การเล่านิทานประกอบหุ่นมือโดยมีการใช้คำถาม ก่อน ระหว่าง และหลังเล่า หรือ
ช่วงเวลาที่ใช้คำถามในการเล่านิทาน หมายถึง การเล่านิทานที่มุ่งเน้นความมีวินัยในตนเอง
ด้านความอดทน โดยผู้เล่านั่งบนม้าเตี้ย ๆ ถือหุ่นมือเชิดตามเนื้อเรื่องที่เล่า นักเรียนนั่งที่พื้น
ด้านหน้าผู้เล่าและสามารถมองเห็นผู้เล่าและหุ่นมือได้อย่างทั่วถึง โดย

กลุ่มที่ 1 ผู้เล่าจะใช้คำถามก่อนเล่าและเมื่อเล่าจบแล้วจะถามซ้ำอีกครั้ง

กลุ่มที่ 2 ผู้เล่าจะใช้คำถามระหว่างเล่าถามเป็นระยะ ๆ 3 ระยะ

กลุ่มที่ 3 ผู้เล่าจะใช้คำถามหลังจากเล่านิทานจบแล้ว

กลุ่มที่ 4 ผู้เล่าจะเล่านิทานโดยไม่มีการใช้คำถาม แต่จะพูดให้ผู้ฟังคิดว่าควรเอา
แบบอย่างใคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการศึกษา ดังหัวข้อต่อไปนี้

1. ความมีวินัยในตนเอง
2. ความอดทน
3. ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาและความคิดของเพียเจต์
4. เอกสารเกี่ยวกับนิทาน
5. เอกสารเกี่ยวกับหุ่นมือ
6. เอกสารเกี่ยวกับการใช้คำถาม
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนกับสติปัญญา
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนกับการเล่านิทาน

ประกอบหุ่นมือโดยมีการใช้คำถาม ก่อน ระหว่าง และหลังเล่านิทาน

ความมีวินัยในตนเอง (Self Discipline)

ความหมายของความมีวินัยในตนเอง

อิงลิชและอิงลิช (English and English . 1958 : 487) ได้ให้ความหมายของวินัยในตนเองไว้ว่า เป็นลักษณะของการนำตนเอง การควบคุมหรือบังคับตนเองโดยอาศัยแรงจูงใจที่สัมพันธ์กับอุดมคติที่บุคคลสร้างขึ้นสำหรับตนเอง หรือเป็นการควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามความตั้งใจ ซึ่งกู๊ด (Good . 1959 : 676) กล่าวว่า การบังคับควบคุมพฤติกรรมของบุคคล ไม่ใช่บังคับโดยอาศัยอำนาจภายนอก หากหมายถึงบังคับโดยอาศัยอำนาจภายในของบุคคลนั่นเอง และเป็นอำนาจอันเกิดจากการเรียนรู้หรือยอมรับในคุณค่าอันใดอันหนึ่ง ซึ่งทำให้บุคคลสามารถบังคับพฤติกรรมของตนเองได้ นอกจากนี้ ความมีวินัยในตนเองยังหมายถึง การที่บุคคลไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นผลทำให้เกิดความยุ่งยากแก่ตนเองในอนาคต หรือการไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวและสิทธิของผู้อื่น รวมทั้งการที่บุคคลนั้นกระทำสิ่งที่ตนไม่อยากจะทำแต่การ

กระหน่ำนั้นช่วยให้ความต้องการและสิทธิของผู้อื่นได้รับการตอบสนอง หรือกระทำสิ่งอันเป็นผลให้ผู้อื่นประสบผลสำเร็จในอนาคต (Vincent . 1961 : 42 - 43)

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความหมายของวินัยในตนเองไว้หลายท่าน ซึ่งพอสรุปได้ว่า วินัยในตนเองคือ การที่บุคคลสามารถควบคุมตนเองทั้งทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้เป็นไปตามที่ต้องการ แม้จะมีสิ่งเร้าภายนอก เช่น พฤติกรรมของบุคคลอื่น หรือสิ่งเร้าภายใน เช่น อุปสรรคหรือความแปรปรวนที่แตกต่างออกไปจากเดิม ก็ยังไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ตนตั้งใจไว้ รวมไปถึงความรู้สึกรับผิดชอบ ความอดทน ความเชื่อมั่นในตนเอง และการที่จะไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นผลทำให้เกิดความยุ่งยากแก่ตนเองในอนาคต ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าความเจริญให้แก่ตนเอง ไม่ขัดต่อระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม หรือละเมิดสิทธิของผู้อื่น สามารถจะกำหนดบุคลิกภาพของตนให้อยู่ในกฎเกณฑ์ของสังคม โดยมีเป้าหมายที่จะปฏิบัติงานที่รับผิดชอบได้ประสบผลสำเร็จ (กฤษฎา กิจขยัน. 2517 : 6 , วิวัฒน์ อัสวานิชย์. 2523 : 8 , อำพร กาทอง. 2529 : 7 , อนุชิต สนแพง. 2530 : 12 และวรภัทร ชัยเลิศ. 2534 : 54)

สมาคมการศึกษาเรื่องเด็กแห่งสหรัฐอเมริกา (Child Study Association of America. 1952 : 132 - 135) เน้นให้เห็นถึงจุดมุ่งหมายการสร้างวินัยในตนเองว่า เพื่อระงับหรือควบคุมความโกรธ ความรู้สึกต่ำต้อย ความรู้สึกว่าตนเองมีความผิดอยู่ตลอดเวลา และให้ความกล้าในเรื่องต่าง ๆ นวลศิริ เปาโรหิตย์ และคนอื่น ๆ (นวลศิริ เปาโรหิตย์ และคนอื่น ๆ 2520 : 155 - 157) ได้กล่าวไว้ว่า จุดมุ่งหมายของวินัยทั้งหลายนั้นมิใช่การควบคุมพฤติกรรมของเด็กให้เป็นไปตามแนวทางที่ผู้ใหญ่ต้องการ ความมุ่งหมายที่แท้จริงของวินัยคือเพื่อให้เด็กเกิดความต้องการที่จะทำสิ่งดีและเป็นประโยชน์แก่สังคมด้วยตนเอง มิใช่จากสิ่งแวดล้อมหรือจากการบังคับของบุคคลใดเลย วินัยที่ดีเป็นลักษณะที่เกิดจากแรงผลักดันภายในตัวเด็กเองมากกว่าแรงบังคับภายนอก และเมื่อใดก็ตามที่เด็กได้พัฒนาลักษณะดังกล่าว เด็กก็จะแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะที่สังคมยอมรับ เด็กจะไม่มี ความขัดแย้งในตนเอง พฤติกรรมจะเป็นแบบแผนเดียวกันไม่ว่าจะอยู่ต่อหน้าหรือลับหลัง

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้จึงสรุปได้ว่า ความมีวินัยในตนเองหมายถึง การควบคุมตนเอง ให้แสดงพฤติกรรมตามที่ตนมุ่งหวัง และต้องไม่ขัดต่อกฎเกณฑ์ข้อบังคับของสังคมทั่วไป พฤติกรรม ที่แสดงออกนั้นเกิดจากการเรียนรู้และยอมรับในคุณค่าของสิ่งนั้น ทำให้เกิดจิตสำนึกที่ดีและแสดง พฤติกรรมที่ดีเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

คุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง

กรุณา กิจชัยน (2517 : 21) ได้สรุปเกี่ยวกับความมีวินัยแห่งตนไว้ว่า บุคคลที่ มีวินัยแห่งตน จะมีคุณลักษณะและพฤติกรรมดังนี้

1. มีความรับผิดชอบ
2. เชื้อมั่นในตนเอง
3. มีความรู้สึกผิดชอบ
4. มีความตั้งใจจริง ใจคอมั่นคง
5. มีลักษณะความเป็นผู้นำ
6. มีความซื่อสัตย์ จริงใจ มีเหตุผล
7. ไม่กังวลใจ
8. กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ
9. มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และไม่เกรงใจโดยปราศจากเหตุผล
10. มีความอดทน

ความอดทน

ความหมายของความอดทน

ราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 872) ให้ความหมายของความอดทนไว้ว่า ความอดทน หมายถึง ความปึกป็น อดใจ นอกจากนี้ ความอดทนยังหมายถึง ความอดทนในการต่อสู้กับ ตนเอง และต่อสู้กับอุปสรรคแห่งความสำเร็จ คำว่าต่อสู้กับตนเองนั้น หมายถึง การปฏิบัติจิตใจ ของตัวเองให้มีสมรรถภาพท่าลายปมด้อย หรือสั่นคานความเคยชิน อุปนิสัย หรือนิสัยในทางชั่ว ให้กลับดีขึ้น ความอดทนในการต่อสู้กับจิตใจของตนเองนั้น จึงเป็นศิลป์อันสำคัญในการก้าวไป

ข้างหน้า ความอดทนไม่ว่าจะเป็นความอดทนเรื่องอะไร ย่อมมีประโยชน์แก่ตัวเราอย่างยิ่ง เกือบกล่าวได้ว่า ความอดทนเป็นพลังอันยิ่งใหญ่แห่งความสำเร็จ (วิเทศกรณีย์. 2517 : 681) เป็นคุณธรรมจากตัวเราเอง เป็นบ่อเกิดของกำลังใจ ทำให้บุคคลมีกำลังใจ มุ่งทำให้บุคคลมีความเข้มแข็ง ทนทาน (ปิ่น มุทุกันต์. 2519 : 52) ส่วนสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ ญาณวรเถระ (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ญาณวรเถระ 2496 : 164) ได้อธิบายคำว่า ชนติ คือความอดกลั้นต่อเหตุที่ไม่เป็นที่พึงพอใจอันมาถึงเฉพาะหน้า อดกลั้นต่อเหตุแห่งทุกข์อันเป็นที่ตั้งของโลกะ โทสะ โมหะ ผู้ที่ประพฤติธรรมขั้นนี้ย่อมได้ประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น การอดกลั้นเป็นการรักษาบุคลิกภาพของตนให้เป็นที่ยอมรับชมชอบแก่ประชาชนทั่วไป และจะได้รับการยกย่องชมเชยจากสังคมทั่วไปว่า เป็นคนที่มีนิสัยใจคอเยือกเย็นและมีสติยังคิดว่า อะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ (ชลอ อุทกภาชน. 2514 : 121) นอกจากนี้ จำรอง เงินดี (จำรอง เงินดี. 2519 : 5) ได้อธิบาย ชนติญจ ว่าหมายถึง กิริยาอดทนต่อโลกะ คือ ความอยากได้ อดทนต่อโทสะ คือความโกรธเคืองจนถึงพยายามมุ่งร้าย อดทนต่อโมหะ คือ ความหลงมกมายเพราะได้ประสมอารมณ์ที่ยั่วให้โกรธ ยั่วให้อยากได้ อยากล้างผลาญ อยากเบียดเบียนกันให้ได้ ไม่ยอมแสดงอาการวิกลจริตอันชั่วร้ายทางกาย วาจา ออกไปตามอำนาจโลกะ โทสะ โมหะ และอดทนต่อทุกข์เวทนา อดทนต่องานที่ตรากตรำ ถึงจะลำบากน่าเบื่อหน่ายเพียงไรก็ไม่ทอดทิ้ง ถึงจะถูกหยันด้วยถ้อยคำเสียสละกลางกลางอย่างใดก็ไม่หมกมุ่นกังวลใจ ไม่ยอมทิ้งกรณีที่น่าปัญญาโดยชอบ

นอกจากนี้ ปิ่น มุทุกันต์ (2519 : 347) ยังได้กล่าวถึงความสำคัญของการอดทนไว้ว่า เมื่อพระพุทธเจ้ายื่นมือแสดงโอวาทปาฏิโมกข์นั้น แสดงเพียงข้อเดียวเท่านั้นคือ ชนติ ส่วนเหตุแห่งอดทนนั้น พระพุทธศาสนาได้แบ่งออกเป็นหลักสำคัญ 4 ประการ คือ

1. อดทนต่อความลำบาก คืออดทนตรากตรำทำงาน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ความทิว ความเหนื่อย ความกระหาย และการทนต่อความลำบากในการประกอบภาระกิจหรือกิจการใด ๆ
2. อดทนต่อทุกข์เวทนา เป็นความอดทนต่อความเจ็บป่วยไข้ เมื่อยามปวดท้อง หรืออาการอื่น ๆ โดยทำใจให้เข้มแข็ง ไม่แสดงอาการขึ้นมา

3. อุดหนุนต่อความเจ็บใจ เป็นการทนเมื่อถูกคนอื่นทำให้เจ็บแค้น อันอาจมาจากได้รับ ความไม่ยุติธรรม ถูกใส่ร้ายป้ายสี ถูกค่าเยาะเย้ย

4. อุดหนุนต่ออำนาจกิเลส อุดหนุนต่อสิ่งยั่ววนต่าง ๆ โดยชวนให้อยากได้ อยากชมเชย เช่น อยากดื่ม อยากเที่ยว อยากรวย หรือทุกสิ่งทุกอย่าง

ส. สายสุเมธ (2519 : 37 - 43) ได้ยกตัวอย่างให้เห็นว่า บุคคลที่มีชื่อเสียงที่สำคัญในโลกนั้นมีภูมิหลังมาอย่างไร โดยเน้นว่า ความสำเร็จมิใช่เกิดจากความร่ำรวย หรือมีสติปัญญาชาญฉลาดอย่างวิเศษ แต่ความสำเร็จมิได้เนื่องจากท่านเหล่านั้นมีความมานะ อุดหนุน และคุณลักษณะอดทนนี้ ควรจะนำไปใช้ในการครองเรือน ดังที่พระศาสนาโสมณ (พระศาสนาโสมณ. 2516 : 70) ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า อันผู้ครองเรือนถ้าขาดขันติเสียแล้ว จะเป็นคนไม่ทนการงาน เข้าลักษณะอ่อนแอ เป็นคนหุนหันพลุนพลัน เข้าลักษณะร้ายกาจ น่าเกลียด เป็นคนเสียกำลังใจ ในยามเจ็บไข้ เจ็บน้อยก็เหมือนเจ็บมาก เข้าลักษณะใจเสาะ เหล่านี้ไม่เหมาะแก่ภาวะผู้ครองเรือน ส่วนผู้ที่มิขันติ ย่อมปรากฏตรงข้าม จะเป็นคนเข้มแข็งต่อการงาน มีใจหนักแน่นมั่นคง ส่วนรัตน เทพคัลไชย (2518 : 9) ได้ให้ความหมายของความต้องการอดทนว่า หมายถึง ความต้องการจะทำงานโดยไม่หยุดจนกว่างานจะเสร็จ ขอบทำงานตามที่ได้รับมอบหมายจนเสร็จ ขอบทำงานด้วยความมานะ อุดหนุน ขอบคิดปัญหาเรื่อย ๆ ไปจนกว่าจะแก้ไขได้ ขอบทำงานขึ้นหนึ่ง ๆ ให้สำเร็จก่อนที่จะทำงานชิ้นอื่นต่อไป ขอบทำงานจนึกเพื่อให้งานสำเร็จ ไม่อยากให้ใครมารบกวนเวลาทำงาน ขอบทำงานหรือขอบคิดแก้ปัญหาต่อไป แม้ว่าจะดูเหมือนว่าไม่มีทางสำเร็จก็ตาม และวิรุฬ ทองอำภา (2522 : 7) ได้ให้ความหมายของความต้องการความอดทนว่า หมายถึง ความต้องการอดทนเมื่อมีสิ่งที่ไม่สมอารมณ์หรือพึงพอใจ ความต้องการอดทนต่อสิ่งที่ตนรู้ว่ายากลำบากโดยปราศจากความเครียด ไม่เบื่อง่ายต่อการรอคอยเพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ตนต้องการ เพราะฉะนั้น เขวชนควรจะได้รับ การอบรม ให้มีความอดทนตั้งแต่เล็กแต่น้อย สำหรับวัยรุ่นนั้น สมพร เทพลีลา (2513 : 182) ได้ให้ความเห็นว่า ธรรมที่เขวชนวัยรุ่นควรจะนำมาใช้ในการปรับตัวอย่างยิ่งคือ ขันติ ความอดทน เนื่องจากวัยรุ่นมักมีอารมณ์รุนแรง และอาจทำอะไรได้โดยขาดความยับยั้งชั่งใจ ดังนั้น ขนิษฐา สาลิล (2537 : 5)

จึงให้ความหมายของความอดทนไว้ว่า ความอดทน หมายถึงความสามารถในการแสดงออกถึงความอดทนและการควบคุมการกระทำของตนให้อยู่ในขอบเขตที่สังคมยอมรับโดยใช้สติปัญญาควบคุมไปด้วย ซึ่งทำให้อดทนต่อความยากลำบากในการทำงานจนทำกิจการได้สำเร็จ อดทนต่อความโลภ ความโกรธ ความหลงได้ ควบคุมกิริยาอาการให้เป็นปกติได้เมื่อต้องประสบกับความเจ็บใจ ตลอดจนพยายามทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย

เอกสารเสริมความรู้สำหรับครูกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย จริยศึกษา (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ . 2525 : 146) อธิบายว่า ความอดทน สามารถวิเคราะห์ออกมาเป็นพฤติกรรมต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. ใช้สติปัญญาควบคุมการกระทำของตนเองให้อยู่ในอำนาจของเหตุผลได้
2. ไม่แสดงอาการทุนทลาย หรือร้องครวญครางเมื่อเจ็บไข้
3. ไม่แสดงอาการหิวโหยเมื่อร่างกายต้องการอาหาร
4. ไม่กล่าวคำหยาบคายเมื่อถูกผู้อื่นยั่วเย้าอารมณ์
5. ไม่ทำร้ายผู้อื่นที่ทำให้เกิดการโกรธ
6. ควบคุมกิริยาอาการให้เป็นปกติได้เมื่อเจ็บแค้นใจ
7. เมื่อผิดหวังก็ไม่แสดงอาการเสียใจ
8. เมื่อมีอุปสรรคในการเรียน การทำงาน ก็ไม่ย่อท้อ
9. พยายามทำงานที่ยากให้สำเร็จตามเป้าหมาย
10. ยอมรับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในชีวิตว่า มีทั้งความสำเร็จและความล้มเหลว มีทั้งยากและง่าย มีทั้งถูกและผิด มีทั้งแพ้และชนะ มีทั้งการได้มาและเสียไป

จากเอกสารที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า ความอดทน คือการทำงานอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค สามารถควบคุมการกระทำของตนให้อยู่ในขอบเขตที่สังคมยอมรับโดยใช้สติปัญญาควบคุมไปด้วย

๙ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาและความคิดของเพียเจต์

ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ กล่าวถึงการที่คนเรามีการเกี่ยวข้องสัมพันธ์ (Interaction) กับสิ่งแวดล้อมตั้งแต่แรกเกิด และผลของการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมนี้ ทำให้เกิดการพัฒนาการทางความคิดหรือสติปัญญาขึ้น เพียเจต์ (Piaget. 1962 : 21 - 23) ได้กล่าวถึงสติปัญญาของบุคคลไว้ว่า สติปัญญามีได้เกิดขึ้นที่หัวใจจากการพัฒนาการทางสมอง แต่มีความต่อเนื่องและนำมาใช้ประโยชน์นั่นเอง ซึ่งเป็นกระบวนการคิดตัวมาตั้งแต่กำเนิด คือการเคลื่อนไหวโดยอัตโนมัติ การปรับตัวนี้จะทำให้อินทรีย์สามารถปรับขยายโครงสร้าง (Accommodation) มาสู่โลกภายนอกทีละน้อย ในขณะที่การปรับตัวเข้าสู่โครงสร้าง (Assimilation) เกิดขึ้นจากการเคลื่อนไหวอัตโนมัติซ้ำ ๆ กัน และผลของการปรับตัวโดยกระบวนการทั้งสองนี้ จะทำให้เกิดการพัฒนาโครงสร้างทางสมอง (Schema) ขึ้น กระบวนการทั้งสองนี้จะเกิดควบคู่กันเพื่อให้เกิดความสมดุล (Equilibrium) ซึ่งมีผลทำให้เกิดพัฒนาการทางสติปัญญา

เพียเจต์ (Baldwin. 1968 : 190 - 193 ; citing Piaget. n.d.) ได้แบ่งพัฒนาการทางสติปัญญาและความคิดของเด็กออกเป็น 4 ขั้นใหญ่ ๆ คือ

1. ขั้นประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว (The Sensori - motor Period)
พัฒนาการขั้นนี้ เริ่มตั้งแต่เกิดจนถึงอายุ 2 ปี หรือจัดอยู่ในวัยทารก โครงสร้างที่เกิดขึ้นในช่วงแรก ๆ ของขั้นนี้เป็นโครงสร้างทางด้านประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว ซึ่งจะจัดระบบการสัมผัสและแสดงผลออกมาเป็นพฤติกรรมในการเคลื่อนไหว โดยเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากปฏิกิริยาสะท้อน ต่อมาปฏิกิริยาสะท้อนจะเริ่มเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากมีการทำงานประสานกันระหว่างอวัยวะบางอย่าง เช่น มือกับปาก ตากับหู จึงเกิดพฤติกรรมที่กระทำซ้ำ ๆ และพฤติกรรมที่เกิดจากความตั้งใจ ในขั้นนี้โครงสร้างจะเกิดขึ้นเรื่อย ๆ และสามารถนำโครงสร้างที่เกิดขึ้นมาสัมพันธ์กันได้

2. ขั้นความคิดก่อนปฏิบัติการ (The Period of Pre - Operation)
พัฒนาการขั้นนี้อยู่ในช่วงอายุ 2 - 7 ปี โครงสร้างที่เกิดขึ้นในระยะแรก ๆ จะเกิดโครงสร้างด้านสัญลักษณ์ (Symbolic Schema) และต่อมาจะเกิดโครงสร้างด้านสิ่งกัม (Conceptual Schema) ซึ่งโครงสร้างทั้งสองแบบนี้ เกิดจากการลอกแบบโครงสร้างด้านประสาทสัมผัสและ

การเคลื่อนไหวในขั้นก่อน เด็กในวัยนี้จะเริ่มใช้สัญลักษณ์และภาษาพูดได้ในระยะแรกคือ 2 - 4 ปี หรือ 5 ปี ภาษาที่เด็กใช้พูดมักจะยึดตนเองเป็นศูนย์กลางโดยไม่มีการโต้ตอบกับผู้อื่น แต่ในระยะต่อมา เด็กก็จะสามารถใช้ภาษาโต้ตอบกับผู้อื่นได้ ถึงแม้ว่าเด็กในวัยนี้จะมีคุณภาพการคิดที่เหนือกว่าขั้นประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว แต่เด็กยังติดอยู่กับการรับรู้ ยังไม่สามารถให้เหตุผลทางตรรกศาสตร์ และยังไม่เข้าใจตัวปฏิบัติการ จึงยังไม่สามารถแก้ปัญหาทางตรรกศาสตร์ได้

3. ขั้นปฏิบัติการขั้นรูปธรรม (The Period of Concrete Operation)
พัฒนาการขั้นนี้อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 7 - 11 ปี ความคิดของเด็กในขั้นนี้แตกต่างกับขั้นก่อนมาก เนื่องจากในขั้นนี้ เด็กจะพัฒนาจากการติดอยู่กับการรับรู้และการคิดโดยใช้ตนเองเป็นศูนย์กลาง โครงสร้างทางค่านส์กับที่เกิดขึ้นก่อนปฏิบัติการที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกันจะรวมกันอย่างเป็นระบบ ซึ่งเพียเจต์ (Piaget) เรียกการจัดระบบโครงสร้างค่านส์กับที่เกิดขึ้นในขั้นก่อนปฏิบัติการที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกันนี้ว่า " การปฏิบัติการ " (Operation) ดังนั้น เด็กในขั้นนี้สามารถใช้เหตุผลทางตรรกศาสตร์ในการแก้ปัญหาได้ แต่ลักษณะของปัญหาต้องเป็นรูปธรรม คือปัญหาที่มองเห็นและจับต้องได้ เช่น ปัญหาในเรื่องของการอนุรักษ์ จะพัฒนาจากค่านส์ที่ง่ายไปหาค่านส์ที่ยาก เด็กในระดับนี้จะสามารถมีการอนุรักษ์ต่าง ๆ ตามลำดับอายุแตกต่างกันดังนี้คือการอนุรักษ์จำนวนเมื่ออายุ 5 - 6 ปี การอนุรักษ์สสารเมื่ออายุ 7 - 8 ปี พร้อมกับการอนุรักษ์พื้นที่เมื่ออายุประมาณ 9 - 10 ปี จะเกิดการอนุรักษ์น้ำหนักและปริมาตรเมื่ออายุ 11 - 12 ปี ทั้งนี้โครงสร้างในเรื่องการอนุรักษ์ที่เกิดขึ้นจำเป็นต้องอาศัยพื้นฐานทางสติปัญญาที่มีระดับสูงพอที่จะเกิดตัวปฏิบัติการ (Operation) ได้ โดยธรรมชาติแล้ว เด็กวัยอายุ 7 - 11 ปี จะเกิดตัวปฏิบัติการที่สำคัญ คือ

3.1 การรวมเข้าด้วยกัน (Combination) เป็นการจับประเภทสิ่งต่าง ๆ รวมกันเข้าเป็นองค์ประกอบใหม่ เช่น ลูกบดไม้สีน้ำตาลกับลูกบดไม้สีขาวจะรวมกันได้ลูกบดไม้

3.2 การเชื่อมความสัมพันธ์ (Associativity) เป็นวิธีการต่าง ๆ ที่จะรวมเข้าด้วยกัน แต่ผลที่ได้เป็นอย่างเดียวกัน เช่น เอาไม้ยาว 6 นิ้ว 2 อัน และ 24 นิ้ว 1 อัน มาวางได้หลายวิธีเพื่อให้ได้ระยะทาง 1 หลา คืออาจจะวางสั้นก่อนหรือยาวก่อนหรือสลับกันก็ได้

3.3 การทวนกลับ (Reversibility) เป็นตัวปฏิบัติการที่สามารถคิดย้อนกลับ ไปสู่จุดเริ่มต้น และกลับมาสู่จุดจบได้ ตัวปฏิบัติการนี้เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงระดับสติปัญญา

3.4 ความเป็นเอกลักษณ์ (Identity) เป็นตัวปฏิบัติการที่เป็นส่วนร่วมของตัว ประกอบอันใดอันหนึ่งกับส่วนประกอบที่ตรงข้าม แล้วเกิดผลลัพธ์เป็นศูนย์ เช่น มีน้ำ 1 บีบ ตักออก 1 บีบ ผลลัพธ์คือ ไม่มีน้ำเลย หรือ $1 + (-1) = 0$ เป็นต้น

ตามปกติ สิ่งที่พัฒนาในชั้นความคิดด้วยรูปธรรม คือการปฏิบัติการที่ให้เหตุผลทาง ตรรกศาสตร์ และเด็กจะเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ได้มากเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับหลักการไม่ผันแปร (Principle of In - Variance) ซึ่งหมายถึงการคงที่ของการอนุรักษ์ และในการทดสอบการคิดให้เหตุผลตามหลักอนุรักษ์นี้ จะได้เหตุผลที่เด็กใช้แก้ปัญหา หรือกระทำกับสถานการณ์ ที่กำหนดให้ ไม่ว่าเด็กจะมีเหตุผลอย่างไรก็ตาม อาจจำแนกรวมได้ 3 ประเภท คือ

1. การให้เหตุผลแบบทวนกลับ (Reversibility)
2. การให้เหตุผลแบบทดแทน (Compensation)
3. การให้เหตุผลแบบอิงลักษณะเด่น (Identity)

4. ขั้นการคิดด้วยนามธรรม (The Period of Formal Operation)
พัฒนาการในขั้นนี้อยู่ระหว่างอายุ 11 - 12 ปีขึ้นไป ไม่เกิน 15 ปี เป็นระยะที่โครงสร้างทาง การคิดของเด็กพัฒนาเต็มที่แล้ว เด็กสามารถนำเหตุผลทางตรรกศาสตร์มาแก้ปัญหาได้ทุกกรณี ไม่ว่าจะเป็นปัญหาในรูปธรรมและนามธรรม ในขั้นนี้ เพียเจต์ (Piaget and Inhelder. 1960 : 140 - 144) ได้กล่าวไว้ว่า เด็กจะสามารถให้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์และสร้าง สมมติฐานในการแก้ปัญหา โครงสร้างทางสมองเป็นโครงสร้างใหม่ ๆ ที่ถูกสร้างขึ้น ได้แก่ โครงสร้างเกี่ยวกับสัดส่วน หลักการสมมูลย์ของของเหลว การเคลื่อนที่สัมพันธ์ของวัตถุ และ ความน่าจะเป็น

เอกสารเกี่ยวกับนิทาน

1. ความหมายของนิทาน

นิทาน คือเรื่องราวที่เล่าสืบเนื่องกันมาเป็นทอด ๆ จนกระทั่งถึงปัจจุบัน นิทาน

เหล่านี้ อาจจะเป็นเรื่องที่อิงความจริง หรือเล่าเสริมเพื่อให้สนุกสนาน หรือเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากจินตนาการของผู้เล่าเองก็ได้ (วลัย วลีธำรง. 2515 : 22) ดังนั้น เนื้อเรื่องในนิทานอาจจะเป็นเรื่องที่เหลือเชื่อและเป็นเรื่องที่แสดงอิทธิทธิปาฏิหาริย์ต่างๆ ทั้งนี้เพื่อความบันเทิงแก่ผู้ฟัง แต่นิทานอาจจะสอดแทรกคติเตือนใจ หรือแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องในการดำรงชีวิต (รัชณี ศรีไพพรรณ. 2516 : 37) ตัวละครต่าง ๆ ที่อยู่ในนิทาน จะมีทั้งมนุษย์ สัตว์ พืช หรือสิ่งของต่าง ๆ ที่สามารถพูดได้ บ้างก็เก่งกาจสามารถ บ้างก็โง่เขลา บ้างก็ฉลาด คดโกง ตลอดจนคน เศรษฐี เศรษฐีร่ำรวย แต่ลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ ล้วนแต่เป็นเรื่องที่เลียนแบบสภาพความเป็นอยู่ ความรู้สึกนึกคิด จิตใจ และการปฏิบัติของมนุษย์ (กุหลาบ มัลลิกะมาส. 2526 : 100) ซึ่งขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของผู้เล่าว่า ต้องการให้ผู้ฟังได้รับอะไรจากการฟังนิทาน (สรรชัย ศรีสุข. 2530 : 23) และเป็นแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องที่ควรในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม (สุภาวดี ไยพิมล. 2533 : 26)

สรุปได้ว่า นิทานเป็นเรื่องที่เล่าสืบต่อกันมา หรือแต่งขึ้นเพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน พร้อมกันนั้นก็สอดแทรกความรู้ คติเตือนใจ ตลอดจนแนวทางในการปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นสุข

2. คุณค่าของนิทาน

ฉวีวรรณ ถินาวงศ์ (2526 : 125 - 126) ได้กล่าวว่า นิทานมีอิทธิพลและมีคุณค่าต่อเด็กมากในระดับปฐมวัย การที่ผู้ใหญ่และครูใกล้ชิดกับเด็ก โดยการเล่านิทาน จะเป็นเครื่องมือช่วยให้เข้าใจเด็กยิ่งขึ้น การเล่านิทานมีคุณค่าดังนี้

1. ช่วยขยายประสบการณ์แก่เด็กในชนบทให้ทัดเทียมเด็กในเมือง เพราะมีคามารคาของเด็กในชนบท ไม่มีเวลาหรือเห็นคุณค่าของการเล่านิทานให้เด็กฟัง
2. ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษา ความคิด และจินตนาการให้กับเด็ก
3. ช่วยฝึกให้เด็กเป็นนักฟังที่ดี เข้าใจวิธีการปฏิบัติตนขณะฟังนิทาน และสามารถเก็บใจความตามเรื่องราวที่ฟังคนอื่นเล่าได้ตามสมควรแก่วัย
4. ช่วยให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนาน เพลิดเพลิน มีความรู้สึกอบอุ่นและใกล้ชิดกับผู้เล่า

5. ช่วยปลูกฝังความรู้สึกชอบฟังนิทาน และชื่นชมในหนังสือนิทานก่อนที่จะอ่านเองได้อย่างเข้าใจ

6. ปลูกฝังให้เด็กเป็นคนใจกว้าง ยอมรับความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน

7. ช่วยให้ครูและผู้ใหญ่ได้ทราบถึงความรู้สึกที่อยู่ในตัวของเด็กจากการสนทนาซักถาม ในขณะที่ฟังนิทาน

ศิริกาญจน์ โกศลภัก (2520 : 37 - 39) ได้กล่าวว่า คุณค่าของนิทาน ยังได้ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์ด้วย ดังนี้

1. ช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกอบอุ่น มีที่พึ่งทางใจ รู้สึกว่าคนนั้นเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เพราะขณะที่ฟังนิทาน เด็กจะได้มีปฏิสัมพันธ์กับ พ่อ แม่ พี่ น้อง ครู และเพื่อน ๆ

2. ทำให้เด็กเกิดจินตนาการจากเรื่องราวที่ได้ฟัง เช่น เรื่องนางฟ้า เรื่องสัตว์หรือเรื่องเกี่ยวกับธรรมชาติ

3. ช่วยให้เด็กรู้จักโลกจากแง่มุมเล็ก ๆ จากนิทานที่ได้ฟัง ทำให้สามารถตัดสินใจในการแสดงออก และการตอบสนองต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ถูกต้อง มองโลกในแง่ดี เกิดทัศนคติที่ดีต่อโลกและชีวิต

4. เด็กได้พักผ่อน ผ่อนคลายความเครียด ได้รับความเพลิดเพลิน ความสดชื่น และความรู้จากเรื่องราวที่ได้ฟัง

วิไล เวียงวีระ (2526 : 69) ได้กล่าวถึงนิทานที่มีต่อการเรียนการสอนในระดับปฐมวัย คือ

1. ช่วยพัฒนาภาษา ทั้งการฟังและการพูด

2. ช่วยปูพื้นฐานทางจิตใจของเด็ก คุณค่าทางสังคม และจริยธรรมที่เราต้องปลูกฝังให้แก่เด็ก

3. เสริมสร้างบุคลิกภาพ นิทานบางเรื่องเมื่อเด็กได้ฟัง จะสามารถกระตุ้นให้เด็กเกิดความมั่นใจ กล้าแสดงออก

4. ให้ความรู้ ความสนุกสนาน และจินตนาการ

5. การเลือกนิทานที่ดี เหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก จะช่วยปลูกฝังค่านิยมที่ดีในการเลือกฟัง และสามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมกับวัย
6. ช่วยฝึกการสำรวมใจให้จดจ่ออยู่กับเรื่องที่ฟัง เป็นการยืดช่วงความสนใจของเด็กให้นานขึ้น
7. เป็นการปูพื้นฐานความพร้อมด้านการอ่าน
8. เนื้อหาสาระของนิทานบางเรื่อง อาจช่วยแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา
9. ส่งเสริมหรือกระตุ้นพฤติกรรมที่ต้องการให้เด็กได้ประพฤติปฏิบัติให้ดียิ่งขึ้น

นิทาน นอกจากจะให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแล้ว ยังมีคุณค่าในการปูพื้นฐานทางจิตใจของเด็ก และเป็นเครื่องมือในการกระตุ้นจิตใจด้านพฤติกรรมที่ต้องการให้เด็กประพฤติปฏิบัติด้วย

3. ประเภทของนิทาน

การแบ่งประเภทของนิทาน มีวิธีกำหนดต่าง ๆ กัน ที่นิยมกันมากคือ การแบ่งนิทานออกเป็นประเภทตามรูปแบบของนิทาน มี 5 ประเภท (จิระประภา บุญนิศย์. 2526 : 15 - 19) คือ

1. นิทานปรัมปรา (Fairly Tale) เป็นนิทานที่มีเรื่องค่อนข้างยาว เป็นเรื่องสมมติว่าเกิดขึ้นในที่ไหนหนึ่ง ไม่กำหนดชัดเจนว่าที่ไหน ตัวเอกของเรื่องเป็นผู้มีคุณสมบัติพิเศษประการใดประการหนึ่ง เช่น เป็นผู้มีอำนาจ มีบุญ มีฤทธิ์เดช ทำให้ศัตรูพ่ายแพ้ได้ ถ้าเป็นหญิงมักได้แต่งงานกับชายสูงศักดิ์ เช่น ปลาบู่ทอง สโนไวท์ และซินเดอเรลลา

2. นิทานท้องถิ่น (Legend) เป็นนิทานที่มีเรื่องราวสั้นกว่านิทานปรัมปรา มักเป็นเรื่องเกี่ยวกับความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ใจกลาง หรือคตินิยม แต่เชื่อว่าเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริง มีบุคคลจริง ๆ มีสถานที่จริงกำหนดแน่นอนกว่านิทานปรัมปรา

3. นิทานเทพนิยาย (Myth) เป็นนิทานที่มีเทวดา นางฟ้า เป็นตัวเอกของเรื่อง เช่น เมขลา - รามสูร ท้าวมหาสงคราม

4. นิทานเรื่องสัตว์ (Animal Tale) เป็นนิทานที่มีตัวเอกเป็นสัตว์ มีความ

คิดและการกระทำต่าง ๆ ตลอดจนพูดจาอย่างคน หรืออาจมีคนเกี่ยวข้องอยู่ด้วย ทั้งคนและสัตว์ สามารถพูดจาโต้ตอบ และปฏิบัติต่อกันได้ นิทานประเภทนี้อาจแบ่งได้ 2 ประเภทคือ

4.1 นิทานเรื่องสัตว์ประเภทคติธรรม (Fable) ได้แก่ นิทานอีสป นิทานชาดกต่าง ๆ

4.2 นิทานเรื่องสัตว์ประเภทเล่าซ้ำหรือเล่าไม่รู้จบ (Cumulative Tale) เช่น เรื่องยายกะตา

5. นิทานตลกขบขัน (Jest) เป็นนิทานเรื่องสั้น ๆ จุดสำคัญของเรื่องอยู่ที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ อาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับความโง่ กลโง่ง การแก้แค้น แก้งลา การแสดงปฏิภาณไหวพริบ ตลอดจนการเดินทางและการผจญภัยที่ก่อเรื่องผิดปกติในแง่ขบขันต่าง ๆ

วิไล เวียงวีระ (2526 : 68 - 69) ได้แบ่งประเภทของนิทานที่เหมาะสมสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนได้ 7 ประเภท คือ

1. เรื่องจริงเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวเด็ก
2. เทพนิยายต่าง ๆ
3. ตำนานที่เล่าสืบต่อกันมา
4. นิทานที่เกี่ยวกับศาสนา เช่น ชาดก
5. นิทานที่แต่งเป็นโคลง กลอน
6. นิทานประเภทส่งเสริมจินตนาการ
7. นิทานที่ให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสิ่งที่เด็กจะเรียนรู้

4. รูปแบบการเล่านิทาน

การเล่านิทานมีรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้ (ฉวีวรรณ กินาวงศ์. 2526 : 131 - 132 ; วิไล เวียงวีระ. 2526 : 70 - 71)

1. การอ่านจากหนังสือนิทาน
2. การใช้น้ำปาก หรือแสดงเป็นตัวละครในเรื่อง โดยคาดไว้บนศีรษะ คนเดียว อาจแสดงได้หลาย ๆ บท โดยเปลี่ยนหน้าปาก และเปลี่ยนเสียงไปตามตัวละครนั้น ๆ

3. การเล่าโดยใช้เสียงประกอบ ผู้เล่าจะใช้เสียงเพลงหรือเสียงดนตรีประกอบ จะช่วยให้เรื่องสนุกสนานหรือน่าตื่นเต้นขึ้น

4. การเล่าโดยใช้เทปนิทานที่ครูอาจจะสร้างขึ้นหรือซื้อมา

5. การเล่าโดยการฉายสไลด์ประกอบ

6. การเล่าโดยการใช้นิ้วมือ ใช้สำหรับนิทานเรื่องสั้น ๆ หรือกลอนสั้น ๆ โดยเด็กได้มีโอกาสร่วมแสดง

7. การเล่าโดยการวาดภาพบนกระดาษแข็ง แล้วระบายสีติดเป็นตัว ๆ ด้านหลังติดกระดาษทรายใช้คู่กับแผ่นป้ายสำลี และสามารถเคลื่อนไหวได้

8. การเล่านิทานประกอบหุ่นต่าง ๆ เช่น หุ่นมือ หุ่นเชิด หุ่นชัก

รูปแบบของนิทานที่นิยมใช้กันเสมอ ๆ สำหรับเด็กเล็ก คือ การเล่านิทานประกอบหุ่นต่าง ๆ เช่น หุ่นนิ้วมือ หุ่นเชิดมือ หุ่นใส่ศีรษะ และหุ่นถุงมือ ผู้เล่านิทานจะเล่าพร้อมกับเชิดหุ่นประกอบตั้งแต่เริ่มเล่าจนจบการเล่า (วาณี ฐานวงษ์สานติ. 2521 : 72) ในวงการศึกษาก็ได้มีการนำการเล่านิทานโดยใช้หุ่นประกอบอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอนุบาล

5. การเลือกนิทาน

พรจันทร์ จันทวิมล (2529 : 103 - 105) ได้กล่าวถึงการเลือกนิทานที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย ที่ควรนำมาเล่าให้เด็กฟัง ดังนี้

1. เป็นเรื่องง่าย ๆ แต่สมบูรณ์ เน้นเหตุการณ์อย่างเดียวให้เด็กพอคาดคะเนเรื่องได้

2. มีการเน้นเรื่องอย่างรวดเร็ว

3. ตัวละครน้อย มีลักษณะเด่นที่จำได้ง่าย เด็กอาจสมมติตัวเองแทนได้

4. มีบทสนทนามาก ๆ เพราะเด็กส่วนมากไม่สามารถฟังเรื่องที่เป็นความเรียงได้

5. ใช้ภาษาง่าย ๆ ประโยคสั้น ๆ การกล่าวคำซ้ำหรือสัมผัส จะช่วยให้เด็กจำได้ง่ายและรวดเร็ว

6. สร้างความรู้สึกความพอใจให้กับผู้ฟัง
7. เป็นเรื่องใกล้ตัวเด็ก เช่น ครอบครัว สัตว์เลี้ยง หรือเรื่องที่เด็กจินตนาการตามได้

8. ความยาวไม่เกิน 15 นาที

ทิพย์สุภา นิลสินขพ (2523 : 80 - 82) ได้กล่าวถึงการเลือกนิทานสำหรับเด็ก โดยผู้เล่านิทานควรศึกษาและคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้

1. ความสนใจของเด็ก ควรเลือกในวัยใดชอบฟังนิทานประเภทใด ความยาวของนิทาน ควรเหมาะสมกับวัยและช่วงความสนใจของเด็ก
2. เนื้อหาสาระในนิทานสอดแทรกข้อคิดอะไรให้กับเด็ก ปลุกฝังคุณธรรม และมีคุณค่าหรือไม่ มากน้อยเพียงใด
3. ควรมีรูปภาพประกอบนิทานที่มีขนาดพอเหมาะ ภาพชัดเจน มีสีสันดึงดูดความสนใจ ภาพควรจะสื่อความหมาย หรือสร้างอารมณ์ได้อย่างชัดเจน เด็กจะชอบภาพลายเส้นมากกว่าภาพเลียนแบบของจริงหรือภาพเหมือน

รัชนี ศรีไพรวรรณ (2516 : 37 - 41) กล่าวถึงการปฏิบัติในการเล่านิทานว่า

1. การเริ่มต้นเล่านิทานเป็นสิ่งสำคัญมาก ควรหาวิธีดึงดูดใจเด็กให้สนใจ เช่น แอ่ถึงตัวละครในนิทาน สนทนาเกี่ยวพันถึงเรื่องนิทาน ทายปัญหา หรือให้ดูรูปภาพเกี่ยวกับนิทาน เพื่อให้เด็กพร้อมที่จะฟัง
2. ให้เด็กนั่งตามสบายขณะที่ฟังนิทาน
3. ผู้เล่าต้องสนุกกับเรื่องที่เล่า การเล่าจึงจะออกรส
4. ใช้เสียงดังพอเหมาะ เด็กได้ยินชัดเจน พูดไม่ช้าหรือเร็วเกินไป มีจังหวะเป็นไปตามบท
5. ทำท่าทางประกอบให้เห็นจริงจัง และสนุกสนานตามท้องเรื่อง ถ้ามีภาพประกอบด้วยยิ่งดี เพราะจะทำให้เด็กสนุกสนานและจำเรื่องได้
6. มองสบตาเด็กทุกคนขณะที่เล่า อย่าให้สายตาจับอยู่ที่เด็กคนใดคนหนึ่งนานเกินไปควร

7. ลำดับเรื่องที่เล่าให้เด็กเข้าใจ ใช้ภาษาง่าย ๆ เหมาะสมกับเด็ก
8. แสดงจุดสำคัญของนิทานตามแนวที่ผู้เล่าต้องการ อย่างเน้นหรือสอนเด็กจน..

เด็กหมดสนุก

9. ตอนจบควรทำให้เด็กรู้สึกว่านิทานสนุก และเสียดาย อยากจะมีโอกาสฟังอีก นิทานเป็นสิ่งที่เด็กชอบและสนใจอยากฟัง แม้ว่านิทานนั้นจะไม่มีสื่อหรือภาพประกอบก็ตาม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเนื้อเรื่องของนิทานที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก และเทคนิคของผู้เล่าที่ดึงดูดความสนใจของเด็กได้มากน้อยเพียงใด

เอกสารเกี่ยวกับหุ่น

1. ความหมายของหุ่น

จิระประภา บุญนิคย์ (2526: 7) ให้ความหมายของหุ่นว่า หุ่นคือสิ่งที่ไม่มีชีวิต เคลื่อนไหวได้ในรูปแบบของละคร โดยมีมนุษย์เป็นผู้บังคับ หุ่นมีหลายประเภท แต่ต้องไม่ใช่ตุ๊กตา หรือหุ่นยนต์

อรชума ยุทธวงศ์ (2527: 568) กล่าวว่า หุ่นเป็นวัตถุที่คนสร้างขึ้น แล้วนำมาทำให้เคลื่อนไหวเพื่อสื่อความหมายกับผู้อื่น หุ่นมีไว้เพื่อสื่อสารและนำความรู้สึนึกคิด อารมณ์ แรงบันดาลใจ และความฝันมาทำเป็นตัวแทนขึ้นมา

2. ประเภทของหุ่น

หุ่นแบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

2.1 หุ่นเงา หรือหุ่นหนังตะลุง (Shadow Puppet) เป็นหุ่นที่ทำมาจากแผ่นหนังหรือกระดาษแข็ง มีไม้เสียบหรือสายใยต่อเข้ากับส่วนของร่างกาย ใช้เคลื่อนไหว ประกอบเรื่องที่แสดง การเล่นหุ่นเงา อาจจะเล่นเป็นภาพเงาตัวล้น หรือภาพสีต่าง ๆ ได้ โดยใช้แสงไฟ

2.2 หุ่นมือ (Hand Puppet) เป็นหุ่นเชิดโดยใช้นิ้วมือสอดเพื่อขยับให้นิ้วหัว และปากของหุ่น เคลื่อนไหวได้ตามต้องการ หุ่นมือมีหลายแบบ เช่น หุ่นมืออุ้งกระต่าย หุ่นมือ

2.3 หุ่นเชิด (Rod Puppet) เป็นหุ่นเชิดด้วยไม้ หรือสายเชือกจากข้างล่างของตัวหุ่นให้เคลื่อนไหวตามต้องการ ทำให้หลายวิธี สามารถประดิษฐ์ตัวหุ่นได้ขนาดต่าง ๆ กัน

2.4 หุ่นชัก (Marionette) เป็นหุ่นที่ใช้สายโยงเป็นเส้นด้าย หรือลวดติดกับตัวหุ่น เวลาชัก หรือโยกไม้ข้างบนพร้อมกับเชือกตามต้องการที่จะให้อวัยวะส่วนใดเคลื่อนไหวได้ หุ่นประเภทนี้ต้องหัดให้ชำนาญในการชักหุ่น

เกสินี โชติกเสถียร (2524: 9) ได้กล่าวถึงการสร้างหุ่นว่า มืองค์ประกอบที่สำคัญคือ

1. ขนาด จะสร้างให้มีขนาดใหญ่โตเพียงใด แต่สัดส่วนที่ได้ขนาดเฉลี่ยโดยประมาณ $\frac{1}{3}$ ของขนาดมนุษย์ ความได้สัดส่วนกันระหว่างคนกับสัตว์ในเรื่อง เป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึง แต่ก็ไม่เสมอไป ทั้งนี้เพราะการสร้างหุ่นในแต่ละเรื่อง ผู้สร้างย่อมมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายแตกต่างกันออกไป

2. ส่วนที่ต้องการเน้นเป็นพิเศษ ในตัวหุ่นแต่ละตัว จะมีลักษณะที่ทำให้ผู้รู้ลักษณะนิสัยของตัวหุ่น

3. ศึกษาแหล่งกำเนิดของหุ่นประเภทต่าง ๆ ที่เคยมีมาในโลก เพื่อเรียนรู้ถึงวิธีการทำหัว เครื่องแต่งกาย ลำตัว การเชิดชัก การเขียนหน้าตาที่ควรเน้นความรู้สึกของตัวหุ่น

หุ่นมือ เป็นหุ่นที่หาง่ายและมีหลายชนิด เหมาะแก่การนำไปใช้ประโยชน์ในด้านการศึกษา ทั้งนี้เพราะหุ่นมือใช้วัสดุที่ไม่สิ้นเปลือง หาได้ในท้องถิ่น การผลิตใช้เวลาน้อยกว่าหุ่นชนิดอื่น และสามารถที่จะเลือกหุ่นมือชนิดต่าง ๆ มาทำการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาและตัวละครในนิทานซึ่งนิยมใช้กันมาก

คุณค่าและประโยชน์ของหุ่นในด้านการเรียนการสอน

ลัดดา นิลละมณี (2525: 54) , ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2520: 10) , สาริโณห์ แผงยัง (2524: 21) และ อรุณา ยุทธวงศ์ . 2527: 579) มีความเห็นเกี่ยวกับคุณค่า และประโยชน์ของหุ่นในด้านการเรียนการสอน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. สามารถสร้างบรรยากาศภายในชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี โดยชักจูงให้ผู้เรียน

ร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้

2. กระตุ้นให้เด็กสนใจบทเรียนตลอดเวลา โดยเฉพาะวิชาที่ต้องใช้การฝึกฝน และเป็นนามธรรมเกินไปสำหรับเด็ก

3. นำไปใช้ในการสอนได้หลาย ๆ เนื้อหา โดยเฉพาะในห้องเรียนของเด็กปฐมวัย

4. เป็นสื่อที่เคลื่อนไหวได้ น่าสนใจกว่าภาพธรรมดา

5. ส่งเสริมให้เด็กเกิดความคิดริเริ่ม จินตนาการ กล้าแสดงออก

6. สามารถเลียนแบบของจริงได้

7. การใช้หุ่นแสดงในรายการบนเวที รายการโทรทัศน์ และการแสดงหุ่นทั้งเรื่อง หรือร่วมกับการแสดงประเภทอื่น ๆ ก่อให้เกิดความบันเทิง เป็นที่ดึงดูดความสนใจสำหรับผู้ใหญ่และเด็กตลอดมา

8. ใช้ปลูกฝังแนวความคิดต่าง ๆ ให้แก่เด็กได้ เช่น

8.1 สอนท่าหุ่นในการเรียนวิชาศิลปะ โดยเน้นการแสดงออก ความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ

8.2 เป็นสื่อการสอนวิชาต่าง ๆ เช่น วรรณคดี ดนตรี สังคม ภาษา วิทยาศาสตร์ เพราะเป็นการเรียนรู้อย่างสนุกสนาน ช่วยให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน

8.3 ช่วยชี้แนะแนวทางในการประพฤติ ปลูกฝังค่านิยมต่าง ๆ ให้แก่เด็ก เช่น การรักษาความสะอาด การเสียสละ

8.4 การแสดงละครหุ่น เป็นการฝึกฝนการทำงานร่วมกับผู้อื่น

8.5 หุ่นช่วยแก้ปัญหาเฉพาะตัวของแต่ละคนได้ เช่น เด็กขี้อาย ทิศาอังก้าวร้าว หรือมีปัญหาในด้านการสื่อสารด้วยตัวเองโดยตรง

เอกสารเกี่ยวกับการใช้คำถาม

1. ความสำคัญของคำถาม

คำถามเป็นสิ่งเร้าที่มีประสิทธิภาพ ช่วยกระตุ้นและจูงใจให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรม

การเรียนรู้ ซึ่งแสดงออก ในรูปของการฟัง อ่าน คิด สนใจค้นคว้า และนอกจากช่วยให้ผู้เรียน เรียนรู้ และจดจำเนื้อหาที่ตรงกับคำถามได้ดีแล้ว ยังช่วยให้ผู้เรียน รู้และจำเนื้อหาอื่น ๆ ที่ ผู้เรียน เรียนในขณะที่มีการเรียนการสอน (ชัชวาล ศรีสละ. 2525 : 1; อ้างอิงมาจาก Hiller. 1974 : 202) การใช้คำถามช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจ และเข้าใจเนื้อเรื่องที่ เรียนมากขึ้น (วันทนีย์ เหมาะะผดุงกุล. 2535 : 29 ; อ้างอิงมาจาก Williams. 1953 : 11 - 12) ดังนั้นการใช้คำถามนับว่าเป็นหัวใจของการเรียนการสอน ไม่ว่าครูจะ ใช้วิธีสอนแบบใดก็ตาม ก็ต้องมีการใช้คำถามปะปนอยู่ด้วยเสมอไม่มากนักน้อย ทั้งนี้เพื่อกระตุ้น ให้ผู้เรียนสนใจทบทวนอย่างค่อเนื่องนั่นเอง (วันทนีย์ เหมาะะผดุงกุล. 2535 : 30)

2. ลักษณะของคำถามที่ดี

คำถามที่ครูใช้ ควรเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้เรียนต้องใช้ความคิดก่อน แล้วจึงเรียบเรียงคำตอบออกมา คำถามของครูจะต้องไม่เป็นคำถามที่มีคำตอบให้เลือกเพียง 2 ทาง คือ " ใช่ " หรือ " ไม่ใช่ " เพราะผู้เรียนไม่มีโอกาสได้ฝึกการเรียบเรียงคำพูด ออกมาเป็นประโยค ฉะนั้นครูจึงควรหลีกเลี่ยงการใช้คำถามนำ แต่เน้นคำถามที่ผู้เรียนคิดหา คำตอบ แล้วบรรยายออกมาเป็นข้อความ ซึ่งช่วยพัฒนาภาษาของผู้เรียนได้ (ราศรี ทองสวัสดิ์. 2525 : 223) นอกจากนี้ คำถามที่ดี ควรเป็นคำถามที่ตอบได้หลายคนและตอบได้หลายคำตอบ ผู้ตอบตอบแล้วไม่รู้สึกคับข้องใจ ผู้ตอบสามารถแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกได้อย่างเสรี คำถามเร้าใจให้อยากตอบ มีลำดับขั้นในการถาม ช่วยให้ผู้ตอบไม่สับสนและควรได้รับแรงเสริม จากการตอบด้วย (ศิริกาญจน์ โกสมุทร. 2520 : 15)

ชาพูชัย อินทรประวัติ (2521 : 80 - 81) ได้กล่าวถึงการเลือกใช้คำถามที่ดี ซึ่งครูควรคำนึงถึงหลักการ ดังนี้

1. คำถามนั้นต้องมีจุดมุ่งหมายที่แน่ชัดว่า ครูใช้คำถามนั้นเพื่ออะไร แล้วต้อง ตั้งคำถามให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย
2. ใช้ภาษาที่เรียบง่าย และผู้เรียนมีความคุ้นเคย เข้าใจง่าย
3. คำถามแต่ละคำถามต้องเน้นที่สิ่งเดียว พยายามหลีกเลี่ยงการรวม 2 คำถาม เป็นคำถามเดียว

4. คำถามแต่ละคำถามต้องส่งเสริมให้เด็กอยากใช้ความคิด และลงมือปฏิบัติ
5. หลีกเลี่ยงคำถามที่นักเรียนเดาคำตอบได้ คือคำถามที่ตอบว่า " จริง " หรือ " ไม่จริง " " ใช่ " หรือ " ไม่ใช่ "

3. ช่วงเวลาในการตั้งคำถาม

ช่วงเวลาในการตั้งคำถาม แบ่งตามเกณฑ์ มี 3 วิธี ได้แก่ คำถามก่อนการสอน คำถามในขณะที่มีการเรียนการสอน และคำถามหลังการเรียนการสอน (เปื้อง กุมพ. 2528 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Proger and Other. 1970 : 28 - 33) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของฮัดจิ้นส์และคนอื่น ๆ (Hudgins and Others. 1979 : 259) ได้สรุปว่า ช่วงเวลาในการใช้คำถามที่เกิดผลดีต่อผู้เรียนได้คือเมื่อมีคำถามหลังการเรียน และถ้าเนื้อหามีความยาวเกินไป การแบ่งเนื้อหาเป็นตอน ๆ แล้วแทรกคำถามลงไป ย่อมมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนได้คิดและมีความเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น การใช้คำถามก่อนการเรียนมีผลช่วยให้ผู้เรียนได้แนวทางในการคิดและก่อให้เกิดการพัฒนาในด้านการแสวงหาความรู้ได้ดีขึ้น

นักการศึกษาและนักวิจัย ได้สนใจศึกษาในเรื่องของช่วงเวลาในการตอบคำถาม พอสรุปได้ดังนี้

3.1 คำถามก่อนการเรียน (Pre - Question) เป็นคำถามที่วางไว้หน้าบทเรียน ผู้เรียนต้องศึกษาคำถามก่อน แล้วจึงเรียนรู้เนื้อหาในบทเรียน คำถามก่อนการเรียนช่วยให้ผู้เรียนได้แนวคิด แต่มีจุดอ่อนตรงที่อาจทำให้ผู้เรียนเลือกสนใจเฉพาะเนื้อหาที่ต้องนำมาตอบคำถามเท่านั้น และเบอร์ลิน (Berlyne. 1966 : 129) ได้ให้ความเห็นว่า การเลือกสนใจในสิ่งที่เรียนเป็นกระบวนการทางลบ ซึ่งหมายถึงกระบวนการที่ผู้เรียนไม่สนใจข้อความที่ไม่เกี่ยวข้องคำถาม

3.2 คำถามระหว่างเรียน (Interspersed Question) เป็นคำถามที่แทรกอยู่ในเนื้อหาหรือบทเรียนที่แบ่งออกเป็นตอน ๆ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนสนใจบทเรียนเฉพาะที่มีการใช้คำถามภายในช่วงที่อยู่ใกล้เนื้อหาที่นำมาตอบ แอนเดอร์สันและบิคเคิล (Anderson and Biddle. 1975 : 90 - 132) ได้กล่าวถึงการใช้คำถามในระหว่างการอ่านเนื้อหาใน

บทเรียนว่า ควรแบ่งเนื้อหาเป็นตอน ๆ แล้วใส่คำถามเข้าไปในแต่ละตอน ส่วนใหญ่เป็นคำถามที่เกี่ยวกับข้อเท็จจริงในเนื้อหา ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและสรุปเรื่องได้ดี

3.3 คำถามหลังการเรียน (Post Question) เป็นคำถามที่ใช้หลังการเรียนบทเรียนจบลง การใช้คำถามในช่วงนี้ มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ช่วยให้ผู้เรียนคิดย้อนกลับหรือทวนซ้ำ (Bruning. 1973 : 186) การใช้คำถามหลังบทเรียน จะไม่เกิดผลในการเรียนรู้และการจำถ้าหากว่า ผู้เรียนไม่สามารถจะระลึกถึงเนื้อหาที่เรียนไปแล้วได้ในขณะที่ได้รับคำถาม (Frase. 1967 : 270 ; citing Ausubel and Others.: n.d.) การใช้คำถามหลังบทเรียน ช่วยกระตุ้นโครงสร้างของการจำ โดยเฉพาะสิ่งที่ต้องนำมาตอบคำถาม และยังช่วยกระตุ้นการจัดลำดับความคิดจากเนื้อหาที่เรียนรู้ไปแล้วอีกด้วย (Rothkopf and Billington. 1974 : 669)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนกับสติปัญญา

งานวิจัยที่เกี่ยวกับวินัยในตนเองด้านความอดทนกับสติปัญญาโดยตรงนั้น ยังไม่พบ แต่มีงานวิจัยที่พบความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับสติปัญญา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความอดทน ผู้วิจัยจึงคาดว่า ความอดทนกับสติปัญญาน่าจะมีความเกี่ยวข้องกัน ดังเช่นผลงานวิจัยต่าง ๆ ดังนี้

แมคค็อก (สุวิมล เค้นสุนทร. 2525 : 8 ; อ้างอิงมาจาก Maddox. 1965 : 9) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางสติปัญญาและความสามารถทางสมอง 50 - 60 เปอร์เซ็นต์ ดังเช่นผลการวิจัยของเคลเลอร์และโรว์ลีย์ (Keller and Rowley. 1964 : 167 - 169) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวล สติปัญญา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นนักเรียนเกรด 7,8 และ 9 รวม 366 คน ทั้งชายและหญิง ที่นอกซวิลล์ รัฐไอโอวา เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ Children 's Manifest Anxiety Scale (CMAS) และนักเรียนเกรด 7,8 ใช้ Otis Quick Scoring Mental Ability Test , Beta and The Stanford Achivement Testsนักเรียนเกรด 9 ใช้ The Henmon - Nelson Test of Mental Ability and The Iowa Tests of

Education Development พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการกับสติปัญญาเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อมา บาร์ตัน (Barton. 1972 : 398 - 404) ได้ศึกษามูลค่าและการวัดสติปัญญาที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในรัฐอลิโนย เป็นนักเรียนเกรด 6 จำนวน 169 เกรด 7 จำนวน 142 คน โดยทดสอบสติปัญญาด้วย Culture Fair Intelligence Test และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน Educational Test Services ซึ่งรวมวิชาต่าง ๆ 4 วิชา ได้แก่ คณิตศาสตร์ สังคม วิทยาศาสตร์ และการอ่าน พบว่าสติปัญญาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกวิชามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แฟลเฮอร์ตีและเรุตเซล (Flaherty and Reutzell. 1965 : 408 - 410) ได้ศึกษาเพื่อหาลักษณะบุคลิกภาพของนักเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนสูง และนักเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงชั้นปีที่ 1 ของวิทยาลัยเมอริซี (Mount Mercy College) โดยใช้คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการเรียนชั้นปีที่ 1 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้วแบ่งเป็นกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 37 คน และกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ 37 คน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ได้คะแนนบุคลิกภาพด้านความอดทนมากกว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อมา วัตสัน (Watson. 1967 : 10 - 12) ได้ทำการวิจัยหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตมหาวิทยาลัยไอโอวา จำนวน 300 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 100 คน โดยกลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มปกติ คือนักเรียนที่สามารถสอบเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยในปีแรก คือปีการศึกษา 1959 กลุ่มที่ 2 เป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่ประสบความล้มเหลวในการปรับตัว และกลุ่มที่ 3 เป็นนิสิตชั้นปีที่สูงกว่าปีที่ 1 ที่ประสบความล้มเหลวในการปรับตัว (Maladjusted) เช่นกัน โดยใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพ ซีพีไอ (CPI - The California Psychological Inventory) และใช้คะแนนเฉลี่ยเป็นคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตในกลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3 มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพด้านความอดทนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเปอร์กี (Perkey. 1965 : 99 - 103) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับความสามารถทางวิชาการของ

นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษ (Superior Group) ได้แก่นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในสาขาวิชาต่างๆ จำนวน 219 คน และนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางศิลปะ (Arts) 17 คน รวมเป็น 236 คน จากกลุ่มนี้เขาสุ่มกลุ่มตัวอย่างขึ้นมาได้ 95 คน ให้ชื่อว่าเป็นกลุ่มพรสวรรค์ (Gifted) เป็นชาย 54 คน หญิง 41 คน กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มที่มีความสามารถปานกลาง (average group) ได้แก่นักเรียนทั่ว ๆ ไป เขาสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มนี้ได้ 63 คน เป็นชาย 25 คน และ หญิง 38 คน เรียกชื่อกลุ่มที่มีความสามารถปานกลาง ใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพ ซีพีไอ (CPI) พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีพรสวรรค์ได้คะแนนบุคลิกภาพด้านความอดทนมากกว่ากลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จึงสรุปได้ว่า ผู้ที่มีสติปัญญาสูงมีความอดทนมากกว่าผู้ที่มีสติปัญญาค่ำ

สำหรับงานวิจัยในประเทศ นวลละออ เจริญสุวรรณ (2516 : 158) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตรและพลศึกษาชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2514 จำนวน 60 คน และนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2514 จำนวน 60 คน รวมทั้งสิ้น 120 คน เป็นชายทั้งหมด โดยในแต่ละกลุ่ม 60 คนนั้น แบ่งเป็นนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 30 คน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ 30 คน แล้วใช้แบบสอบถามองค์ประกอบบุคลิกภาพ 16 ด้านของ Raymond B. Cattell และแบบสอบถามความเกรงใจของ ดร.วีรยุทธ วิเชียรโชติ พบว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีสติปัญญาสูงกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อันสอดคล้องกับผลการศึกษาของมาลี ชุมเพ็ญ (2515 : 98) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบการคิด เชาวนปัญญา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนกวิทยาศาสตร์และศิลปะ จำนวน 369 คน พบว่า นักเรียนที่มีเชาวนปัญญาสูงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีเชาวนปัญญาค่ำ

ในเรื่องที่เกี่ยวกับความอดทน สุวิทย์ สังโยคะ (2514 : 64) ได้วิจัยเรื่องบุคลิกภาพของนักเรียนฝึกหัดครู ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นปีที่ 2 และประกาศนียบัตร

วิชาการศึกษาระดับชั้นสูงปีที่ 2 ณ วิทยาลัยครูภาคการศึกษาที่ 6 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาทั้งชาย และหญิง รวม 1,228 คน โดยใช้แบบสำรวจบุคคลิกภาพ พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงมีความอดทน ส่วนผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการทำ งาน และไม่มีความรับผิดชอบ แต่อรพินท์ นาคประสิทธิ์ (2518 : 40) ได้ศึกษาความ สัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี ของเด็กนักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 7 ปีการศึกษา 2517 จังหวัดยะลา จำนวน 259 คน เป็นนักเรียนชาย 143 คน หญิง 152 คน โดยใช้แบบสอบถามวัดคุณธรรมแห่งพลเมืองดี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 4 ชุด เกี่ยวกับ เรื่องความซื่อสัตย์ ความอดทน ความรับผิดชอบ และความรู้จักกาละเทศะ และคะแนนทดสอบผล สัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับคุณธรรมด้านความอดทนไม่สัมพันธ์กัน

กรุณา กิจชัยัน (2517 : 79) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยในตนเอง ความเชื่ออ่านาภายใน - ภายนอกตน และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 300 คน พบว่า ผู้มีวินัยในตนเองมีความรับผิดชอบ มีความอดทน ดีกว่าชาววินัยในตนเอง

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับสติปัญญา และความอดทน วินัยในตนเองมีความเกี่ยวข้องกับความอดทน ดังนั้นผู้วิจัยจึงคาดว่า วินัยใน ตนเองด้านความอดทนกับสติปัญญามีความเกี่ยวข้องกันจึงนำมาศึกษาร่วมกัน

งานวิจัยเกี่ยวกับวินัยในตนเองด้านความอดทนกับการเล่านิทานประกอบหุ่นมือโดยมีการ ใช้คำถาม ก่อน ระหว่าง และหลังเล่านิทาน

ได้มีผู้ทำการศึกษาเกี่ยวกับวินัยในตนเองด้านต่าง ๆ เช่น ด้านความรู้สึกรับผิดชอบของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (กันยา ประสงค์เจริญ. 2526) การจำแนกพฤติกรรมด้าน ความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย (สุคาวดี ไยพิมล. 2533) โดยการเล่านิทานประกอบหุ่นมือ และใช้คำถามหลังเล่านิทานจบแล้ว แต่ไม่ได้ศึกษาถึงช่วงเวลาในการตั้งคำถาม ส่วนวินัยใน ตนเองด้านความอดทนกับการเล่านิทานประกอบหุ่นมือโดยมีการใช้คำถาม ก่อน ระหว่าง และหลัง เล่านิทาน ยังไม่พบงานวิจัย แต่มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำถาม ซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสติปัญญาอันเกี่ยวข้องกับความอดทนดังกล่าวมาแล้ว เช่นผลงานวิจัย ดังนี้

เฟรส์ (Frase. 1967 : 266 - 271) ได้ศึกษาอิทธิพลของช่วงเวลาในการถามคำถามกับนิสิตที่ศึกษาจิตวิทยาในมหาวิทยาลัยแมสซาชูเซต จำนวน 79 คน พบว่า การใช้คำถามหลังบทเรียนช่วยให้จดจำเนื้อหาได้ดีที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โรธคอปฟ์และบิสบิคอส (Rothkopf and Bisbicos. 1967 : 56 - 61) ได้ศึกษากับนักเรียนมัธยม จำนวน 252 คน พบว่า กลุ่มที่ใช้คำถามท้ายบทเรียนทำคะแนนได้สูงกว่ากลุ่มที่ใช้คำถามนำหน้าบทเรียน และสูงกว่ากลุ่มที่ไม่มีคำถาม และฮัดจิ้นส์และคนอื่น ๆ (Hudgins and Others. 1979 : 259) ได้ศึกษาผลการใช้คำถามที่มีต่อความเข้าใจการอ่านของนักเรียนระดับกลาง โดยมีคำถามวางไว้ก่อนบทเรียน ระหว่างบทเรียน และหลังบทเรียน พบว่ากลุ่มที่มีคำถามหลังบทเรียนทำคะแนนสอบได้สูงกว่ากลุ่มที่มีคำถามก่อนบทเรียนและระหว่างบทเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อีวานส์ (Evans. 1979 : 138 - 142) ที่ได้ศึกษาผลการใช้คำถามก่อนการอ่าน ระหว่างการอ่าน และหลังการอ่าน กับกลุ่มนักศึกษาต่างชาติที่เรียนภาษาอังกฤษ พบว่าบทเรียนบทเรียนที่มีคำถามหลังการอ่านช่วยให้จำเนื้อเรื่องได้ดีกว่าการใช้คำถามก่อนการอ่าน แต่ชเวนสันและคูลฮาवी (Swenson and Kulhavy. 1974 : 212 - 215) ได้วิจัยเกี่ยวกับการใช้คำถามกับความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนของนักเรียนเกรด 6 - 9 จำนวน 109 คน โดยให้อ่านเนื้อหาบทเรียนและมีคำถามเชิงวิเคราะห์แทรกในแต่ละย่อหน้าที่ 1 , 5 , 10 และ 20 ทั้งวางอยู่ก่อนและหลัง และวัดความเข้าใจและความคงทนในการจำ พบว่าการใช้คำถามที่แทรกอยู่ในแต่ละย่อหน้าทำให้อ่านเข้าใจและจดจำเรื่องราวได้ดีกว่าคำถามก่อน และชนิด หลบภัย (2531 : 20 - 22) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธิพิสัย กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 60 คน พบว่ากลุ่มที่อ่านบทเรียนที่มีการใช้คำถามแทรกระหว่างเนื้อหา มีผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัยสูงกว่ากลุ่มที่มีคำถามท้ายบทเรียน และสอดคล้องกับการศึกษาของ วันหนึ่ย์ เหมาะผดุงกุล (2535 : 68 - 69) ที่พบว่าพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กก่อนประถมศึกษา ที่ครูมีการใช้คำถามในระหว่างการทำกิจกรรมในวงกลมสูงกว่าพัฒนาการทาง

ด้านสติปัญญาของเด็กก่อนประถมศึกษา ที่ครูมีการใช้คำถามหลังการทำกิจกรรมในวงกลม

นอกจากนี้ ผลการวิจัยของประยูร แจ่มจบ (2521 : 54 - 63) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประเภทและตำแหน่งของคำถามในเนื้อหาบทเรียน กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 240 คน พบว่า การใช้คำถามก่อนและหลังการเรียน ให้ผลสัมฤทธิ์ด้านความเข้าใจการอ่านไม่แตกต่างกัน แต่มีแนวโน้มว่า คำถามหลังบทเรียนมีผลทำให้นักเรียนจดจำเนื้อหาได้สูงกว่าการใช้คำถามก่อนการเรียน

ผลงานวิจัยดังกล่าวพบว่า การใช้คำถามหลังบทเรียนให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการใช้คำถามก่อนบทเรียน แต่งานวิจัยดังกล่าวเป็นงานวิจัยที่ศึกษาในเด็กโต และเป็นงานวิจัยในต่างประเทศ สำหรับงานวิจัยของวันนี้อยู่ เหมาะจะผูกมัด ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเด็กเล็ก และเป็นเด็กไทย ซึ่งการใช้คำถามระหว่างการทำกิจกรรมในวงกลม ทำให้พัฒนาการทางด้านสติปัญญาสูงกว่าคำถามหลังการทำกิจกรรมในวงกลม ผู้วิจัยจึงคาดว่า การใช้คำถามในระหว่างการเล่านิทานประกอบหุ่นมือ จะมีผลทำให้การพัฒนาวิสัยในตนเองด้านความอดทนของเด็กก่อนประถมศึกษาสูงกว่าการใช้คำถามก่อนและหลังเล่านิทาน

๔) สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. เด็กก่อนประถมศึกษาหลังจากได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือโดยไม่ใช้คำถาม มีวินัยในตนเองด้านความอดทนสูงกว่าก่อนได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ
2. เด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาสูง มีวินัยในตนเองด้านความอดทนสูงกว่าเด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาค่ำกว่าเมื่อได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ
3. เด็กก่อนประถมศึกษาได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ โดยมีการใช้คำถามระหว่างเล่า มีวินัยในตนเองด้านความอดทนสูงกว่าใช้คำถามก่อนและหลังเล่านิทานประกอบหุ่นมือ
4. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเล่านิทานประกอบหุ่นมือโดยมีการใช้คำถามกับระดับสติปัญญาต่อวินัยในตนเองด้านความอดทน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. แบบแผนการวิจัย
3. วิธีดำเนินการทดลอง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร หมายถึง เด็กก่อนประถมศึกษาทั้งชายและหญิง อายุ 5 - 6 ปี ซึ่งเรียนอยู่ในชั้นเด็กก่อนประถมศึกษาโรงเรียนวัดนางนอง (พิพัจน์) เขตจอมทอง สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 จำนวน 90 คน ที่มีวินัยในตนเอง ด้านความอดทนต่ำ

กลุ่มตัวอย่าง หมายถึง เด็กก่อนประถมศึกษาทั้งชายและหญิง อายุ 5 - 6 ปี ซึ่งเรียนอยู่ในชั้นเด็กก่อนประถมศึกษาโรงเรียนวัดนางนอง (พิพัจน์) เขตจอมทอง สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 จำนวน 60 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างมีขั้นตอนดังนี้

1. คัดเลือกเด็กก่อนประถมศึกษาที่มีวินัยในตนเองด้านความอดทนต่ำ โดยการสังเกตพฤติกรรมตามแบบแผนการสังเกตพฤติกรรมความอดทนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. ตรวจสอบระดับสติปัญญาโดยใช้ Progressive Matrices Tests ของ Raven ชุด The Coloured Progressive Matrices (CPM) ทดสอบนักเรียนที่มีวินัยในตนเองด้านความอดทนต่ำ
3. แบ่งกลุ่มนักเรียนที่ทดสอบแล้ว เป็น 3 กลุ่มดังนี้

3.1 กลุ่มสติปัญญาสูง มีผลการทดสอบ Percentile ที่ สูงกว่า 75

3.2 กลุ่มสติปัญญาปานกลาง มีผลการทดสอบ Percentile ที่ 25 ถึง 75

3.3 กลุ่มสติปัญญาต่ำ มีผลการทดสอบ Percentile ที่ ต่ำกว่า 25

4. สุ่มนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาสูง ปานกลาง ต่ำ โดยวิธีการจับฉลาก กลุ่มละ 20 คน คือกลุ่มระดับสติปัญญาสูง 20 คน ปานกลาง 20 คน และต่ำ 20 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 60 คน

5. สุ่มนักเรียนในกลุ่มสติปัญญาสูง ปานกลาง ต่ำ เข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยวิธีการจับฉลาก กลุ่มละ 5 คน เข้ากลุ่มทดลอง 3 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม ทั้งนี้คือ

5.1 กลุ่มที่ 1 คือ ใช้คำถามก่อนเล่นนิทาน

5.2 กลุ่มที่ 2 คือ ใช้คำถามระหว่างเล่นนิทาน

5.3 กลุ่มที่ 3 คือ ใช้คำถามหลังจากเล่นนิทาน

5.4 กลุ่มที่ 4 คือ เล่นนิทานไม่ใช้คำถาม

ตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรระดับสติปัญญา และการเล่านิทานประกอบหุ่นมือ โดยการใช้คำถาม ก่อน ระหว่าง หลังเล่านิทาน และไม่ใช้คำถาม

ระดับ สติ ปัญญา	การเล่านิทานประกอบหุ่นมือ			
	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	ใช้คำถามก่อนเล่า	ใช้คำถามระหว่างเล่า	ใช้คำถามหลังเล่า	ไม่ใช้คำถาม
สูง	N = 5	N = 5	N = 5	N = 5
ปานกลาง	N = 5	N = 5	N = 5	N = 5
ต่ำ	N = 5	N = 5	N = 5	N = 5
รวม	N = 15	N = 15	N = 15	N = 15

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research)
 ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบ Generalized Randomized Block
 Design (GRB - 4)

วิธีดำเนินการทดลอง

หลังจากเลือกกลุ่มตัวอย่างเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามขั้นตอน
 ดังนี้

1. ดำเนินการทดลองด้วยวิธีการเล่านิทานประกอบหุ่นมือโดย
 - กลุ่มที่ 1 ใช้คำถามก่อนเล่า
 - กลุ่มที่ 2 ใช้คำถามระหว่างเล่า
 - กลุ่มที่ 3 ใช้คำถามหลังเล่า
 - กลุ่มที่ 4 ไม่ใช้คำถาม
 นิทานที่เล่ามี 18 เรื่อง เป็นเรื่องเกี่ยวกับวินัยในตนเองด้านความอดทน
2. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองทั้ง 4 กลุ่ม ใช้เวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 3 ครั้ง
 ครั้งละ 20 นาที รวม 18 ครั้ง
3. เมื่อเสร็จสิ้นการเล่านิทานแล้ว ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมตามแบบแผนการสังเกต
 พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
4. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามแบบแผนการวิจัย

ตาราง 2 ตารางดำเนินการทดลอง

สัปดาห์ที่	เวลา วัน				
		8.40 - 9.00	9.10 - 9.30	9.40 - 10.00	10.10 - 10.30
1	จันทร์	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4
	พุธ	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 1
	ศุกร์	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2
2	จันทร์	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3
	พุธ	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4
	ศุกร์	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 1
3	จันทร์	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2
	พุธ	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3
	ศุกร์	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4
4	จันทร์	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 1
	พุธ	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2
	ศุกร์	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3
5	จันทร์	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4
	พุธ	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 1
	ศุกร์	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2
6	จันทร์	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3
	พุธ	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4
	ศุกร์	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 1

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการทดลอง ดังนี้

1. แบบทดสอบสติปัญญา (Progressive Matrices Tests) ของ Raven ชุด The Coloured Progressive Matrices (CPM)
2. นิทานประกอบหุ่นมือ เป็นเรื่องเกี่ยวกับวินัยในตนเองด้านความอดทน 18 เรื่อง
3. แบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองด้านความอดทน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดสถานการณ์จริงขึ้นมากกระตุ้น เพื่อจะได้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ดังนี้
 - 3.1 ครูให้นักเรียนร้องเพลงแสดงท่าทางประกอบ 20 นาที หลังจากนั้นอนุญาตให้นักเรียนออกไปดื่มน้ำหน้าห้องที่ครูจัดไว้ให้ ให้นักเรียนยืนเข้าแถวรอ 3 นาที จึงอนุญาตให้นักเรียนดื่มน้ำ

สังเกต - นักเรียนคนใดมีความอดทน รู้จักรอคอย เข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง ไม่แย่งชิงกัน และยืนรอคอยจนครบ 3 นาที โดยไม่วิ่งเข้าวิ่งออกนอกแถว ให้ 2 คะแนน

- นักเรียนคนใดเข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง แต่วิ่งเข้าวิ่งออกนอกแถว ไม่สามารถยืนรอได้นาน 3 นาที ให้ 1 คะแนน

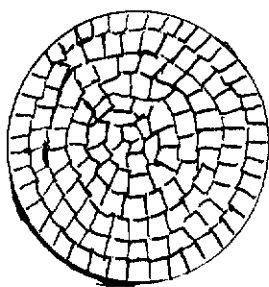
- นักเรียนคนใดแซงแถวหรือแย่งชิงไม่ยอมเข้าแถว ให้ 0 คะแนน

3.2 ให้นักเรียนใช้กระดาษสีส้มที่ครูแจกให้ (ตัดเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ประมาณ 1 ซม.) ปะติดลงบนภาพส้ม ซึ่งมีเส้นผ่าศูนย์กลาง $3\frac{1}{2}$ นิ้ว ให้นักเรียนดูภาพตัวอย่างการปะติดผลส้มที่สำเร็จแล้วด้วย

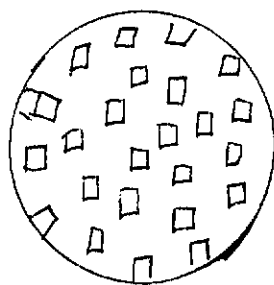
สังเกต - นักเรียนคนใดมีความอดทน ปะติดกระดาษจนเต็มผลส้ม ทำงานเสร็จ ให้ 2 คะแนน

- นักเรียนคนใดปะติดกระดาษสีต่าง ๆ กัน แต่เต็มผลส้ม ให้ 1 คะแนน

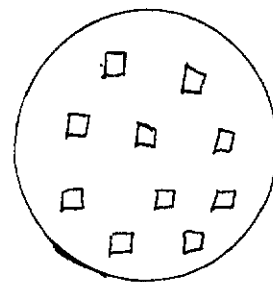
- นักเรียนคนใดปะติดกระดาษสีไม่เต็ม เว้า ๆ แหว่ง ๆ ไม่เต็มผลส้ม ให้ 0 คะแนน

ให้ 2 คะแนน

ให้ 1 คะแนน

ให้ 0 คะแนน

3.3 ในเวลาพักกลางวัน เมื่อเตรียมอาหารและน้ำดื่มที่จะรับประทานแล้ว ครูบอกให้นักเรียนนั่งรอสักครู่ ยังไม่รับประทานอาหารและห้ำมดื่มน้ำก่อน แล้วครูออกไปแอบสังเกตนอกห้อง

สังเกต - นักเรียนคนใดคอดทนนั่งรอได้โดยไม่หยิบอาหารรับประทานและไม่ดื่มน้ำก่อน ให้ 2 คะแนน

- นักเรียนคนใด เข้าเหย่กัน เล่นกันหรือลุกขึ้นเดิน หรือเอาช้อนส้อมเคาะ ถาดอาหารหรือเคาะเล่นกัน ให้ 1 คะแนน

- นักเรียนคนใดหยิบอาหารรับประทาน หรือดื่มน้ำก่อน ให้ 0 คะแนน

3.4 เวลา 8.00 น. โรงเรียนเปิดเพลงชาติ

สังเกต - นักเรียนคนใดมีความอดทน ยืนนิ่งเคารพธงชาติจนจบเพลง ให้ 2 คะแนน

- นักเรียนคนใดหันหน้าหันหลัง แต่ยังยืนอยู่กับที่จนจบเพลง ให้ 1 คะแนน

- นักเรียนคนใดเล่นกัน เดินไปเดินมา ไม่ยืนอยู่กับที่ คุยกัน ให้ 0 คะแนน

3.5 ก่อนนอนพักผ่อนนอนกลางวัน ให้นักเรียนนั่งสมาธิ

สังเกต - นักเรียนคนใดคอดทนนั่งสมาธิได้จนครบ 2 นาที ให้ 2 คะแนน

- นักเรียนคนใดนั่งสมาธิได้เพียง 1 นาทีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 2 นาที ก็เริ่มขยับตัว ลืมตา หันหน้าหันหลัง ให้ 1 คะแนน

- นักเรียนคนใดนั่งสมาธิได้ไม่ถึง 1 นาที ก็เริ่มขยับตัว ลืมตา หันหน้าหันหลัง ให้ 0 คะแนน

3.6 ครูแจกแบบฝึกลากเส้นตามรอยประ เป็นรูปสัตว์ป่า ได้แก่ ช้าง ม้า เสือ สิงโต ลิง รวม 5 ตัว ซึ่งอยู่ในแผ่นเดียวกัน ให้นักเรียนลากเส้นตามรอยประแล้วระบายสีให้สวยงาม

- สังเกต - นักเรียนคนใดทำจนเสร็จเรียบร้อยครบทุกตัว ให้ 2 คะแนน
- นักเรียนคนใดลากเส้นตามรอยประครบทุกตัว แต่ระบายสีไม่เต็มภาพสัตว์
ว่า ๆ แหว่ง ๆ ให้ 1 คะแนน
 - นักเรียนคนใดทำไม่สำเร็จ ไม่ครบ 5 ตัว ให้ 0 คะแนน

การสร้างนิทานประกอบหุ่นมือ

1. ศึกษารูปแบบและวิธีการแต่งนิทานสำหรับเด็กอายุ 5 - 6 ปี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน
2. ศึกษานิทานที่ส่งเสริมความมีวินัยในตนเองด้านความอดทน ซึ่งมีผู้แต่งไว้แล้ว แล้วนำมาปรับแต่งให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก และครอบคลุมพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนที่ผู้วิจัยสังเกต รวม 18 เรื่อง
3. นำนิทานทั้ง 18 เรื่อง ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงในเนื้อหาและภาษาให้เหมาะสมกับวัยของเด็กก่อนประถมศึกษา พร้อมทั้งคำถาม
4. นำนิทานและคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้ว มาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.1 หาคะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และ
อังคณา สายยศ. 2522 : 51)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.
2522 : 100)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ก่อนและหลังการทดลองในกลุ่มเดียวกัน โดยใช้ t - test (dependent) จากสูตร (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2522 : 220)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N - 1}}}$$

เมื่อ t แทน อัตราส่วนวิกฤตที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบ t

D แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

$\sum D$ แทน ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

$\sum D^2$ แทน ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่ยกกำลังสอง

$(\sum D)^2$ แทน ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่ทั้งหมดยกกำลังสอง

3. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสององค์ประกอบ (Two - Way Analysis of Variance) ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2531 : 104)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระดับสติปัญญา (R)	SS_R	$r-1$	$\frac{SS_R}{df}$	$F_R = \frac{MS_R}{MS_E}$
ช่วงเวลาที่ใช้คำถามในการเล่นเกม (C) ประกอบหุ่นมือ	SS_C	$c-1$	$\frac{SS_C}{df}$	$F_C = \frac{MS_C}{MS_E}$
ปฏิสัมพันธ์ (RC)	SS_{RC}	$(r-1)(c-1)$	$\frac{SS_{RC}}{df}$	$F_{RC} = \frac{MS_{RC}}{MS_E}$
ความคลาดเคลื่อน (E)	SS_E	$rc(N-1)$	$\frac{SS_E}{df}$	
รวม	SS_T	$rc(N-1)$		

เมื่อ	c	แทน จำนวนวิธีเล่น
	r	แทน ระดับสติปัญญาของเด็ก
	N	แทน จำนวนเด็กในแต่ละกลุ่ม
	F	แทน อัตราส่วนวิกฤตที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบ F
	SS_R	แทน ผลรวมยกกำลังสองของแถว
	SS_C	แทน ผลรวมยกกำลังสองของสดมภ์
	SS_{RC}	แทน ผลรวมยกกำลังสองของปฏิสัมพันธ์
	SS_E	แทน ผลรวมยกกำลังสองของความคลาดเคลื่อน
	df	แทน ค่าของตัวแปรอิสระ
	SS_T	แทน ผลรวมยกกำลังสองของทั้งหมด

4. ถ้าพบว่าคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรที่ทำการทดสอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้ Newman - Keuls Method (Winer. 1971 : 191)

$$q = T_j - T_i \quad , \quad w = \sqrt{q \frac{MS_E}{N}}$$

เมื่อ q แทน ค่าที่เป็ดได้จากตาราง Studentized Rang Statistic
 T_j แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มมาก
 T_i แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มน้อย
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
 MS_E แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของความแปรปรวนที่ได้จากตาราง
 w แทน อัตราส่วนวิกฤตที่ใช้พิจารณา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลอง และการแปลความหมายจากการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
- $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
- S_D แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลต่างของคะแนน
- t แทน อัตราส่วนวิกฤตที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบ t
- F แทน อัตราส่วนวิกฤตที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบ F
- SS แทน ค่าผลบวกยกกำลังสอง
- MS แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกยกกำลังสอง
- df แทน ระดับความเป็นอิสระ
- * แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กลุ่มตัวอย่าง คือกลุ่มเด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาแตกต่างกัน ได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ โดยมีการใช้คำถาม ก่อน ระหว่าง และหลังเล่านิทาน

กลุ่มควบคุม คือกลุ่มเด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาแตกต่างกัน ได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือโดยไม่มีการใช้คำถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการพัฒนาวินัยในตนเองด้านความอดทนของเด็กก่อนประถมศึกษาที่มีระดับสติปัญญาแตกต่างกัน ด้วยวิธีการเล่านิทานประกอบหุ่นมือ โดยมีการใช้คำถาม ก่อน ระหว่าง และหลังเล่านิทาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลหลังการทดลอง ได้เสนอตามลำดับ ดังนี้

เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความมีวินัยในตนเองด้านความอดทน ก่อนและหลังการฟังนิทานประกอบหุ่นมือ และไม่ใช่คำถาม โดยตั้งสมมติฐานไว้ว่า เด็กก่อนประถมศึกษาหลังจากได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือโดยไม่ใช่คำถาม มีวินัยในตนเองด้านความอดทนสูงกว่าก่อนได้ฟังนิทาน ผลการทดลองปรากฏในตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความมีวินัยในตนเองด้านความอดทน ก่อนและหลังการฟังนิทานประกอบหุ่นมือ โดยไม่ใช่คำถามของเด็กก่อนประถมศึกษา

กลุ่มควบคุม	N	$\bar{X}$	S_D	t
ก่อนเล่นนิทาน	15	3.40	0.99	14.15*
หลังเล่นนิทาน	15	7.00		

$$t_{.05} (df=14) = 2.15$$

จากตาราง 3 แสดงว่า เด็กก่อนประถมศึกษา หลังจากได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ โดยไม่ใช่คำถาม มีวินัยในตนเองด้านความอดทนสูงกว่าก่อนได้ฟังนิทาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1

การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม ระหว่างระดับสติปัญญา และการเล่านิทานประกอบ
หุ่นมือโดยใช้คำถาม ก่อน ระหว่าง และหลังเล่านิทาน โดยตั้งสมมติฐานไว้ว่า

- เด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาสูง มีวินัยในตนเองด้านความอดทนสูงกว่าเด็ก
ก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาค่ำกว่า เมื่อได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ
- เด็กก่อนประถมศึกษาได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ โดยมีคำถามระหว่างเล่านิทาน
มีวินัยในตนเองด้านความอดทนสูงกว่าการใช้คำถามก่อนและหลังเล่านิทานประกอบหุ่นมือ
- มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเล่านิทานประกอบหุ่นมือโดยมีการใช้คำถามกับระดับสติปัญญา
ต่อวินัยในตนเองด้านความอดทน

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมระหว่างระดับสติปัญญาและการอ่านนิทาน ประกอบหุ่นมือโดยใช้คำถาม ก่อน ระหว่าง และหลังอ่านนิทาน เพื่อหาความแตกต่างของคะแนนความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนของเด็กก่อนประถมศึกษา ด้วยวิธีการอ่านนิทาน ประกอบหุ่นมือ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระดับสติปัญญา (ก)	53.03	2	26.52	10.97*
ช่วงเวลาใช้คำถาม ในการอ่านนิทาน (ข) ประกอบหุ่นมือ	24.93	3	8.31	3.44*
ปฏิสัมพันธ์ (กข)	17.36	6	2.89	1.20
ความคลาดเคลื่อน	116.00	48	2.42	

$$F_{.05} (df=2,48) = 3.19$$

$$F_{.05} (df=3,48) = 2.80$$

$$F_{.05} (df=6,48) = 2.30$$

จากตาราง 4 แสดงว่า

1. เด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาแตกต่างกัน มีวินัยในตนเองด้านความอดทนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงต้องนำค่าเฉลี่ยของคะแนนความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนของเด็กที่มีระดับสติปัญญาแตกต่างกัน มาเปรียบเทียบกัน ดังแสดงในตาราง 5

2. เด็กก่อนประถมศึกษาที่ได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ โดยมีการใช้คำถาม ก่อน ระหว่าง และหลังเล่านิทาน มีวินัยในตนเองด้านความอดทนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงต้องนำค่าเฉลี่ยของคะแนนความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนของเด็กก่อนประถมศึกษาที่ได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ โดยใช้คำถาม ก่อน ระหว่าง และหลังเล่านิทาน และเล่านิทานโดยไม่ใช้คำถาม มาเปรียบเทียบกัน ดังแสดงในตาราง 6

3. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเล่านิทานประกอบหุ่นมือ โดยมีการใช้คำถามกับระดับสติปัญญาต่อวินัยในตนเองด้านความอดทน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 4 ที่ว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเล่านิทานประกอบหุ่นมือโดยมีการใช้คำถามกับระดับสติปัญญาต่อวินัยในตนเองด้านความอดทน

ตาราง 5 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนของเด็กก่อนประถมศึกษาที่มีระดับสติปัญญาแตกต่างกัน โดยใช้ Newman - Kuels Method

ระดับสติปัญญา	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
คะแนนเฉลี่ย	$\bar{X}_1$ 6.40	$\bar{X}_2$ 7.95	$\bar{X}_3$ 8.65
$\bar{X}_1 = 6.40$	-	1.55*	2.25*
$\bar{X}_2 = 7.95$		-	0.70
$\bar{X}_3 = 8.65$			-

จากตาราง 5 แสดงว่า

1. เด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาสูง มีวินัยในตนเองด้านความอดทนสูงกว่าเด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาค่ำ เมื่อได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 ที่ว่า เด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาสูงมีวินัยในตนเองด้านความอดทนสูงกว่าเด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาค่ำ เมื่อได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ
2. เด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาปานกลาง มีวินัยในตนเองด้านความอดทนสูงกว่าเด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาค่ำเมื่อได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. เด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาสูงและปานกลาง เมื่อได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ มีวินัยในตนเองด้านความอดทนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความมีวินัยในตนเองด้านความอดทน ของเด็กก่อนประถม
ศึกษาที่ได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ โดยมีการใช้คำถาม ก่อน ระหว่าง และหลังเล่านิทาน
โดยใช้ Newman - Keuls Method

ช่วงเวลาในการ ใช้คำถาม	ไม่ใช้คำถาม	คำถามก่อนเล่า	คำถามหลังเล่า	คำถาม ระหว่างเล่า
	$\bar{X}_4$	$\bar{X}_1$	$\bar{X}_3$	$\bar{X}_2$
คะแนนเฉลี่ย	7.00	7.00	8.13	8.60
$\bar{X}_4 = 7.00$	-	0.00	1.13	1.60*
$\bar{X}_1 = 7.00$		-	1.13	1.60*
$\bar{X}_3 = 8.13$			-	0.47
$\bar{X}_2 = 8.60$				-

จากตาราง 6 แสดงว่า

1. เด็กก่อนประถมศึกษาที่ได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ โดยใช้คำถามระหว่างเล่านิทาน มีวินัยในตนเองด้านความอดทนสูงกว่าการใช้คำถามก่อนเล่านิทาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานในบางส่วน
2. เด็กก่อนประถมศึกษาที่ได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ โดยใช้คำถามระหว่างเล่านิทาน มีวินัยในตนเองด้านความอดทนสูงกว่าการไม่ใช้คำถาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. เด็กก่อนประถมศึกษาที่ได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ โดยใช้คำถามระหว่างเล่านิทาน และหลังเล่านิทาน มีวินัยในตนเองด้านความอดทนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. เด็กก่อนประถมศึกษาที่ได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ โดยใช้คำถามหลังเล่านิทาน กับไม่ใช้คำถาม มีวินัยในตนเองด้านความอดทนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. เด็กก่อนประถมศึกษาที่ได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ โดยใช้คำถามหลังเล่านิทาน กับใช้คำถามก่อนเล่านิทาน มีวินัยในตนเองด้านความอดทนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. เด็กก่อนประถมศึกษาที่ได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ โดยใช้คำถามก่อนเล่าและ ไม่ใช้คำถาม มีวินัยในตนเองด้านความอดทนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อพัฒนาวินัยในตนเองด้านความอดทนของ เด็กก่อนประถมศึกษาที่มีระดับสติปัญญาแตกต่างกันด้วยวิธีการเล่านิทานประกอบหุ่นมือ โดยมีการ ใช้คำถาม ก่อน ระหว่าง และหลังเล่านิทาน ซึ่งมีลำดับขั้นการวิจัย และผลของการศึกษาค้นคว้าโดยสรุปดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนของเด็กก่อนประถมศึกษา ระหว่างก่อนเล่าและหลังเล่านิทานประกอบหุ่นมือ โดยไม่มีคำถามประกอบการเล่า
2. เพื่อเปรียบเทียบความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนของเด็กก่อนประถมศึกษา ที่มีระดับสติปัญญาแตกต่างกัน เมื่อได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ
3. เพื่อเปรียบเทียบความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนของเด็กก่อนประถมศึกษา ที่ได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ โดยมีการใช้คำถาม ก่อน ระหว่าง และหลังเล่านิทาน
4. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเล่านิทานประกอบหุ่นมือ ที่มีการใช้คำถาม กับ ระดับสติปัญญา ต่อวินัยในตนเองด้านความอดทน

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. เด็กก่อนประถมศึกษา หลังจากได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือโดยไม่ใช้คำถาม มีวินัยในตนเองด้านความอดทนสูงกว่าก่อนได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ
2. เด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาสูง มีวินัยในตนเองด้านความอดทนสูงกว่าเด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาค่ำกว่า เมื่อได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ
3. เด็กก่อนประถมศึกษา ได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือโดยมีการใช้คำถามระหว่างเล่า นิทาน มีวินัยในตนเองด้านความอดทนสูงกว่าใช้คำถามก่อนและหลังเล่านิทานประกอบหุ่นมือ
4. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเล่านิทานประกอบหุ่นมือโดยมีการใช้คำถาม กับระดับ สติปัญญา ต่อวินัยในตนเองด้านความอดทน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักเรียนชาย - หญิง อายุระหว่าง 5 - 6 ปี ซึ่งเรียนอยู่ในชั้นเด็กก่อนประถมศึกษาโรงเรียนวัดนางนอง (พิพัฒน์) เขตจอมทอง สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 จำนวน 90 คน ที่มีวินัยในตนเองด้านความอดทนต่ำ

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักเรียนชาย - หญิง อายุระหว่าง 5 - 6 ปี ซึ่งเรียนอยู่ในชั้นเด็กก่อนประถมศึกษาโรงเรียนวัดนางนอง (พิพัฒน์) เขตจอมทอง สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 จำนวน 60 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอนดังนี้

2.1 คัดเลือกเด็กก่อนประถมศึกษาที่มีวินัยในตนเองด้านความอดทนต่ำ โดยการสังเกตพฤติกรรมตามแบบแผนการสังเกตพฤติกรรมความอดทนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.2 ตรวจสอบระดับสติปัญญาโดยใช้ Progressive Matrices Tests ของ Raven ชุด The Coloured Progressive Matrices (CPM) ทดสอบนักเรียนที่มีวินัยในตนเองด้านความอดทนต่ำ

2.3 แบ่งกลุ่มนักเรียนที่ทดสอบแล้วเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

- 2.3.1 กลุ่มสติปัญญาสูง มีผลการทดสอบ Percentile ที่ สูงกว่า 75
- 2.3.2 กลุ่มสติปัญญาปานกลาง มีผลการทดสอบ Percentile ที่ 25 ถึง 75
- 2.3.3 กลุ่มสติปัญญาต่ำ มีผลการทดสอบ Percentile ที่ ต่ำกว่า 25

2.4 สุ่มนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาสูง ปานกลาง และต่ำ โดยวิธีการจับฉลาก กลุ่มละ 20 คน คือ กลุ่มระดับสติปัญญาสูง 20 คน ปานกลาง 20 คน และต่ำ 20 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 60 คน

2.5 สุ่มนักเรียนในกลุ่มสติปัญญาสูง ปานกลาง และต่ำ เข้ากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยวิธีการจับสลาก กลุ่มละ 5 คน เข้ากลุ่มทดลอง 3 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม ดังนี้คือ

2.5.1 กลุ่มที่ 1 คือ ใช้คำถามก่อนเล่านิทาน

2.5.2 กลุ่มที่ 2 คือ ใช้คำถามระหว่างเล่านิทาน

2.5.3 กลุ่มที่ 3 คือ ใช้คำถามหลังจากเล่านิทาน

2.5.4 กลุ่มที่ 4 คือ เล่านิทานไม่ใช้คำถาม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่

3.1.1 แบบทดสอบสติปัญญา (Progressive Matrices Tests)

ของ Raven ชุด The Coloured Progressive Matrices (CPM)

3.1.2 นิทานประกอบหุ่นมือ เป็นเรื่องเกี่ยวกับวินัยในตนเองด้าน ความอดทน รวม 18 เรื่อง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสังเกตพฤติกรรม ความมีวินัยในตนเองด้านความอดทน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดสถานการณ์จริงที่พบบ่อย ๆ ในชีวิตประจำวัน ขึ้นมากระตุ้น เพื่อจะได้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ แก้ไข ก่อนนำไปทดลองใช้สังเกตพฤติกรรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

วิธีดำเนินการทดลอง

หลังจากเลือกกลุ่มตัวอย่างเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามขั้นตอน ดังนี้

1. ดำเนินการทดลองด้วยวิธีการเล่านิทานประกอบหุ่นมือ โดย

กลุ่มที่ 1 ใช้คำถามก่อนเล่า

กลุ่มที่ 2 ใช้คำถามระหว่างเล่า

กลุ่มที่ 3 ใช้คำถามหลังเล่า

กลุ่มที่ 4 ไม่ใช้คำถาม

นิทานที่เล่ามี 18 เรื่อง เป็นเรื่องเกี่ยวกับวินัยในตนเองด้านความอดทน ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ ๆ ละ 3 ครั้ง ๆ ละ 20 นาที รวม 18 ครั้ง

2. เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองเล่านิทานประกอบหุ่นมือแล้ว ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมตามแบบแผนการสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองด้านความอดทน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 เปรียบเทียบความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนก่อนและหลังการฟังนิทานประกอบหุ่นมือ โดยไม่ใช้คำถาม โดยใช้ t - test

3.2 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบผลการทดลอง และเป็นการทดสอบสมมติฐานข้อ 2 - 4 โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม และเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้ Newman - Keuls Method

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. เด็กก่อนประถมศึกษา หลังจากได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ โดยไม่ใช้คำถาม มีวินัยในตนเองด้านความอดทนสูงกว่าก่อนได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1

2. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม เพื่อหาความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนภายหลังการทดลอง พบว่า

2.1 เด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาสูง มีวินัยในตนเองด้านความอดทนไม่สูงกว่าเด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาปานกลาง แต่สูงกว่าเด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาต่ำ เมื่อได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2

2.2 เด็กก่อนประถมศึกษาที่มี สติปัญญาปานกลาง มีวินัยในตนเองด้านความอดทนสูงกว่าเด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาต่ำ เมื่อได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2

2.3 เด็กก่อนประถมศึกษาได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือโดยใช้คำถามระหว่างเล่านิทาน มีวินัยในตนเองด้านความอดทนสูงกว่าการใช้คำถามก่อนเล่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 บางส่วน

2.4 เด็กก่อนประถมศึกษาได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือโดยใช้คำถามระหว่างเล่าและหลังเล่านิทานมีวินัยในตนเองด้านความอดทนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 บางส่วน

2.5 ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเล่านิทานประกอบหุ่นมือโดยมีการใช้คำถามกับระดับสติปัญญา ต่อวินัยในตนเองด้านความอดทน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 4

อภิปรายผล

1. การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความมีวินัยในตนเองด้านความอดทน ก่อนและหลังการฟังนิทานประกอบหุ่นมือโดยไม่มีการใช้คำถามของเด็กก่อนประถมศึกษา พบว่า ความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนหลังการฟังนิทานสูงกว่าก่อนฟังนิทาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ประการแรก เด็กมีวุฒิภาวะ ประการที่สอง เด็กได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือซึ่งผลอันเกิดจากเด็กมีวุฒิภาวะนั้นจะได้อภิปรายในข้อ 3 สำหรับการเล่านิทานประกอบหุ่นมือ นั้น กิติยวดี บุญเชื้อ (2527 : 60) กล่าวว่า การเล่านิทาน ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกสนุกสนาน เพลิดเพลินทั้งยังสอคล้องความคิด และคุณธรรมอันดีงามเข้าสู่จิตใจเด็ก โดยที่เด็กจะซึมซาบและรับเอาสิ่งเหล่านี้เข้าไปโดยไม่รู้ตัว ดังนั้นการที่ผู้วิจัยเล่านิทานประกอบหุ่นมือที่แสดงถึงความอดทน ทำให้เด็กได้เห็นและเข้าใจพฤติกรรมของตัวละครในนิทาน สามารถแสดงพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนได้ดีกว่าก่อนทดลอง ซึ่งเด็กยังไม่ได้ฟังนิทานหรือเห็นตัวแบบ นอกจากนั้น ทฤษฎีการเรียนรู้ของแบนดูรา (Bandura. 1977 : 22 - 27) กล่าวว่า พฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากการเรียนรู้โดยอาศัยการสังเกตจากตัวแบบ ผลการทดลองจึงพบว่า คะแนนเฉลี่ยของการเล่านิทานประกอบหุ่นมือในกลุ่มควบคุมสูงกว่าไม่เล่านิทาน ดังนั้นจึงกล่าวว่า การเล่านิทานประกอบหุ่นมือโดยไม่ใช้คำถามทำให้เด็กก่อนประถมศึกษามีวินัยในตนเองด้านความอดทนสูงกว่าไม่เล่านิทาน

2. การวิเคราะห์ความแปรปรวนของสติปัญญา พบว่า สติปัญญาที่ต่างกันทำให้วินัยในตนเองด้านความอดทนต่างกัน กล่าวคือ เด็กที่มีสติปัญญาสูงและเด็กที่มีสติปัญญาปานกลาง มีวินัยในตนเองด้านความอดทนสูงกว่าเด็กที่มีสติปัญญาต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เด็ก

ที่มีสติปัญญาสูงและเด็กที่มีสติปัญญานกลางมีวินัยในตนเองด้านความอดทนไม่แตกต่างกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การเล่านิทานประกอบหุ่นมือทำให้เด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาสูงและปานกลางมีวินัยในตนเองด้านความอดทนสูงกว่าเด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาต่ำ แต่เนื่องจากสติปัญญา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กัน ดังเช่นผลการวิจัยของเคลเลอร์และโรว์ลีย์ (Keller and Rowley. 1964 : 167 - 169), บาร์ตัน (Barton. 1972 : 398 - 404) และ มาลี ชุมเพ็ญ (2515 : 98) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความอดทนสัมพันธ์กัน ดังเช่น ผลการวิจัยของแฟลเชอร์ตีและรูตเซล (Flasherty and Reutzel. 1965 : 408 - 410) และวัตสัน (Watson. 1967 : 10 - 12) ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า สติปัญญากับความอดทนมีความสัมพันธ์กัน ผลการทดลองเล่านิทานประกอบหุ่นมือให้เด็กก่อนประถมศึกษาที่มีระดับสติปัญญาต่างกันฟัง จึงพบว่า เด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาสูงและปานกลาง มีวินัยในตนเองด้านความอดทนสูงกว่าเด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาสูงและปานกลางมีวินัยในตนเองด้านความอดทนไม่แตกต่างกันเมื่อได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ เนื่องจากเด็กที่มีสติปัญญานกลางนั้น สามารถที่จะรับรู้ และเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดีเท่ากับเด็กที่มีสติปัญญาสูงได้ ถ้าจัดสภาพการเรียนการสอนที่เหมาะสมและกระตุ้นให้เกิดการอยากรู้อยากเรียน ช่างสังเกต ช่างจดจำอยู่เสมอ ดังกล่าวของ สุชา จันทน์เอม (2515 : 63) ที่ว่า คนที่มีเชาว์ปัญญานกลาง แต่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้รับการฝึกอบรมดี ก็สามารถได้รับผลสำเร็จในชีวิตได้ ดังนั้นผลการเล่านิทานประกอบหุ่นมือในเรื่องที่เกี่ยวกับความอดทนให้แก่เด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาสูงและปานกลางฟังจึงพบว่า วินัยในตนเองด้านความอดทนไม่แตกต่างกัน ส่วนเด็กที่มีสติปัญญานั้นควรที่จะใช้นิทานสั้น ๆ ใช้เวลาเพียง 5 นาทีในการเล่าแต่ละเรื่องและเล่าให้ฟังบ่อย ๆ เพื่อให้เด็กเกิดความจำและเข้าใจได้

3. ผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย ซึ่งใช้คำถามก่อน ระหว่าง หลังเล่านิทาน และไม่ใช้คำถามเลย ให้ผลต่างกัน โดยการใช้คำถามระหว่างเล่านิทาน ทำให้เด็กก่อนประถมศึกษามีวินัยในตนเองด้านความอดทนสูงกว่าการใช้คำถามก่อนเล่าและไม่ใช้คำถาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .05 แสดงว่า ผลการเล่านิทานประกอบหุ่นมือโดยการใช้คำถามมีอิทธิพลมากพอที่จะกระตุ้นให้เด็กมีวินัยในตนเองด้านความอดทนสูงกว่ากลุ่มควบคุม ดังนั้นผลการอภิปรายในข้อ 1 ที่ว่า ความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนเกิดจากภูมิกาวะ จึงไม่ใช่เหตุผลที่แท้จริง แต่เกิดจากผลของการเล่านิทานประกอบหุ่นมือ และในขณะที่เล่านิทาน ผู้วิจัยได้ถามคำถามแทรกเข้าไปเป็นระยะ ๆ รวม 3 ระยะ ทำให้เด็กเกิดความคิดตาม เกิดความเข้าใจ สามารถจดจำเรื่องราวได้เป็นตอน ๆ ดังเช่นผลการศึกษาของชเวนสันและคูลฮาवी (Swenson and Kulhavy , 1974 : 212 - 215) ที่สรุปไว้ว่า คำถามที่แทรกในเนื้อหาบทเรียน ทำให้เกิดความเข้าใจ และสามารถจดจำเรื่องราวได้อย่างดี ส่วนแมคกอกและโกรเทลูสเซน (Magaw and Grotelueschen. 1972 : 581) กล่าวว่า การวางคำถามใกล้เนื้อหาที่จะมาเป็นคำตอบ จะทำให้ประสิทธิภาพของคำถามมีมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ สุวัฒน์ จันทรลอย (2527 : 30) ที่กล่าวว่า การใส่คำถามเข้าไปในบทความที่อ่าน เป็นการสร้างสถานการณ์คล้ายการทดสอบในขณะที่อ่าน ซึ่งช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ และช่วยให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้เร็วขึ้น แต่เนื่องจากการทดลองครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กก่อนประถมศึกษา ยังอ่านหนังสือไม่ได้ จึงใช้การฟังนิทานและฟังคำถามเป็นระยะ ๆ โดยติดตามรายละเอียดของเนื้อเรื่องจากคำถามที่ผู้วิจัยถามแทรกอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นเด็กจึงสามารถจดจำพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนไว้ และนำไปปฏิบัติได้ ส่วนการใช้คำถามก่อนเล่ากับหลังเล่า ระหว่างเล่ากับหลังเล่า และการใช้คำถามก่อนเล่ากับไม่ใช้คำถาม มีผลทำให้วินัยในตนเองด้านความอดทนไม่แตกต่างกัน เนื่องจากคำถามก่อนเล่าไม่มีผลกระทบและไม่มีประโยชน์ เพราะเด็กยังไม่ได้ฟังนิทาน จึงไม่สามารถโยงคำถามกับเนื้อเรื่องได้ ประกอบกับการตั้งคำถามก่อนเป็นการกวนสมาธิของเด็ก ทำให้เด็กเกิดความกังวลใจ นั่นคือ ประสพการณ์ครั้งแรกคือคำถาม ไปรบกวนประสพการณ์ที่ตามมาคือการฟังนิทาน (Proactive Inhibition) จึงทำให้เด็กไม่สนใจคำถามที่ถามก่อน แต่จะมาสนใจคำถามที่ถามอีกครั้งหนึ่งเมื่อเล่าจบแล้ว ซึ่งเป็นคำถามในกลุ่มที่ถามคำถามหลังเล่านิทาน ดังนั้นการใช้คำถาม ก่อน และหลังเล่านิทาน จึงให้ผลไม่แตกต่างกัน อันสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประยูร แจ้งจบ (2521 : 60) ที่พบว่าคำถามหน้า

บทเรียน ทำให้เด็กจดจำเนื้อหาได้ไม่แตกต่างกับคำถามท้ายบทเรียน และด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้การใช้คำถามก่อนกับหลังเล่านิทานให้ผลในเรื่องวินัยในตนเองด้านความอดทนไม่แตกต่างกัน ส่วนการใช้คำถามระหว่างเล่ากับหลังเล่าให้ผลไม่แตกต่างกันเพราะ ระหว่างเล่าผู้วิจัยใช้คำถาม 3 ระยะ ทำให้เด็กติดตามและติดตามฟังเรื่องราวมาโดยตลอด สามารถเข้าใจและตอบคำถามได้ถูกต้องเป็นระยะตามที่ครูถาม ส่วนการถามหลังเล่านิทานจบแล้วนั้น เด็กได้ฟังเรื่องราวมาโดยตลอดเช่นกัน เมื่อถามคำถามหลังเล่า เด็กจึงตอบได้เช่นกัน ซึ่งดูจากคะแนนเฉลี่ยจะไม่ต่างกันมากนัก แต่กลุ่มหลังต่ำกว่าแต่ไม่มากนัก จึงทำให้ผลที่ได้มาไม่แตกต่างกัน ปัญหาที่คะแนนลดลงไปจากการถามหลังเล่านิทาน อาจเนื่องมาจากการฟังรวบเดียวโดยตลอด เด็กจะต้องตั้งสมาธิสูง เพื่อจะได้ติดตามเรื่องได้ตลอด ถ้านิทานที่เล่าไม่สนุกสนาน ดึงดูดใจ เด็กก็จะจำเนื้อหาบางตอนไม่ได้ แต่จากการวิจัยครั้งนี้ไม่พบความแตกต่าง แสดงว่านิทานที่นำมาเล่านั้นสนุกสนาน ติดตามเรื่องได้ง่าย ไม่ต้องใช้สมาธิมากนัก และเวลาที่ใช้เล่าประมาณ 10 - 15 นาที ซึ่งเหมาะสมกับเด็กในวัยนี้ ดังนั้นการใช้คำถามระหว่างเล่ากับหลังเล่าจึงทำให้วินัยในตนเองด้านความอดทนของเด็กก่อนประถมศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนิต หลบภัย (2531 : 20 - 21) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อ่านบทเรียนที่มีการใช้คำถามแทรกระหว่างเนื้อหาสูงกว่ากลุ่มที่มีคำถามท้ายบทเรียน จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กโตในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แต่การทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กก่อนประถมศึกษา ดังนั้นงานวิจัยจึงไม่สอดคล้องกัน

4. การศึกษาถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างการใช้คำถามกับระดับสติปัญญา ต่อวินัยในตนเองด้านความอดทน พบว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน แสดงว่า เด็กก่อนประถมศึกษาไม่ว่าจะมีสติปัญญาสูงปานกลาง หรือต่ำ สามารถที่จะฟังนิทานประกอบหุ่นมือโดยมีการใช้คำถามในช่วงเวลาที่แตกต่างกันได้ เพราะทำให้วินัยในตนเองด้านความอดทนไม่แตกต่างกัน

ถึงแม้ว่าผลการวิจัยในเรื่องปฏิสัมพันธ์จะไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่จากการวิจัยพบว่าการเล่านิทานประกอบหุ่นมือโดยมีการใช้คำถามระหว่างเล่าดีกว่าเล่าโดยใช้คำถามก่อนและไม่ใช้คำถาม ซึ่งการใช้คำถามก่อนเล่านั้น ไม่เกิดประโยชน์เพราะไม่ได้ทำให้เกิดความแตกต่างกับ

การใช้คำถามหลังเล่าหรือไม่ใช้คำถามดังกล่าวมาแล้ว การใช้คำถามระหว่างเล่านิทานจึงดีที่สุด และเหมาะสมที่สุดสำหรับเด็กก่อนประถมศึกษา ดังนั้นจึงควรใช้วิธีการเล่านิทานประกอบหุ่นมือ โดยมีการใช้คำถามระหว่างเล่า จะช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจ สามารถจำแนกพฤติกรรมของ ตัวละครในนิทานได้ว่า พฤติกรรมใดควรทำหรือไม่ควรทำ และเลียนแบบพฤติกรรมนั้น ซึ่งเป็น การส่งเสริมให้เด็กมีวินัยในตนเองด้านความอดทนได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผลจากการวิจัยพบว่า การใช้คำถามก่อนไม่เกิดประโยชน์ และไปรบกวนสมาธิ ในการฟังของเด็ก ดังนั้นจึงไม่ควรสร้างบรรยากาศหรือสถานการณ์ที่เป็นคำถามก่อนการเรียน การสอน

2 ควรใช้วิธีการเล่านิทานประกอบหุ่นมือ โดยมีการใช้คำถามระหว่างเล่านิทาน สอดแทรกเข้าไปในการเรียนการสอนและการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เด็กได้ฝึกการติดตาม และจินตนาการตามไปด้วย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาถึงผลของการเล่านิทานประกอบหุ่นมือ โดยมีการใช้คำถามระหว่าง เล่านิทาน ที่มีต่อความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนของเด็กก่อนประถมศึกษา ที่สังกัดหน่วยงาน อื่น เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรมพัฒนาชนบท และสำนักงานการประม ติศึกษาแห่งชาติ

2. ควรมีการศึกษาการพัฒนาวินัยในตนเองด้านอื่น ๆ ของเด็กก่อนประถมศึกษา ที่มีระดับสติปัญญาแตกต่างกัน โดยการเล่านิทานด้วยวิธีอื่น ๆ

3. ควรมีการศึกษาถึงผลของการใช้คำถามหลายระดับ ที่ถามในระหว่างการเล่า นิทานประกอบหุ่นมือ ที่มีต่อการพัฒนาวินัยในตนเองด้านความอดทนของเด็กก่อนประถมศึกษาใน ต่างระดับชั้น เช่น อนุบาลปีที่ 1 อนุบาลปีที่ 2 หรือชั้นเด็กเล็ก เป็นต้น

4. ควรมีการศึกษา การพัฒนาวินัยในตนเองด้านความอดทนของเด็กก่อนประถมศึกษา ที่มีการอบรมเลี้ยงดู หรือสิ่งแวดล้อมต่างกัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรุณา กิจชัยัน. ความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยแห่งตน ความเชื่ออำนาจภายใน - ภายนอก และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2517. อัดสำเนา.
- กันยา ประสงค์เจริญ. ผลการใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อพัฒनावินัยในตนเองด้านความรู้สึกรับผิดชอบ. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2526. อัดสำเนา.
- กิตยวดี บุญชื้อ. " นิทานกับเครื่องประกอบ ," กลวิธีสอนจริยศึกษาและการสอดแทรกคุณธรรม. ม.ป.ท. 2527.
- กุหลาบ มลลิกะมาส. คติชาวบ้าน. โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2526.
- เกศินี โชติกลเสถียร. หุ่นเชิดมือ. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2524.
- ชนินฐา สาลีผล. การเปรียบเทียบคุณภาพแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความอดทน ระหว่างสถานการณ์ที่เป็นภาษากับสถานการณ์ที่เป็นภาพการ์ตูน. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.
- จิระประภา บุญนิคย์. หุ่นการทำและวิธีการใช้. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ปณยา, 2526.
- จ๋ารอง เงินดี. ความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลกับคุณธรรมค่าน ทาน บริจาค ความอ่อนโยน ความไม่โกรธและความอดทนของนิสิตมหาวิทยาลัย. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.
- ฉวีวรรณ กินาวงศ์. การศึกษาเด็ก โครงการตำรามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2526.
- ชลอ อุทกภาชน์. พุทธศาสนากับสังคมศาสตร์ เล่ม 1. พระนคร : แพร่วิทยา, 2514.
- ชัชวาล ศรีสละ. ปฏิสัมพันธ์ของตำแหน่งคำถามกับรูปแบบการคิดที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา.

- ชาญชัย อินทรประวัติ. วิธีสอนทั่วไปและการสอนแบบจุดภาค. สงขลา : มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์, 2521.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. จริยธรรมของเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤตินิยมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522.
- ๑ ทัพย์สุภา นิลสินธพ. "ครูชาห์นอยากฟงนิทาน," เข้าใจเด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ :
ชมรมไทยอิสราเอล, 2523.
- ชนิต หลบภัย. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธิพิสัยจากการอ่าน
เนื้อหาบทเรียนที่แทรกคำถามระหว่างเนื้อหากับการอ่านเนื้อหาบทเรียนที่มีคำถาม
ท้ายเนื้อหา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- นวลละออ เจริญสุวรรณ. การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2516. อัดสำเนา.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์ และคนอื่น ๆ. จิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์รามคำแหง, 2520.
- ประยูร แจ้งจบ. ประเภทและตำแหน่งของคำถามประกอบบทเรียนที่ส่งผลต่อความเข้าใจ
ในการอ่านและการจำเนื้อหาบทเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดภูเก็ต.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2521. อัดสำเนา.
- ปิ่น มุทุกันต์. ธรรมราชา. กรุงเทพฯ : คลังวิทยา, 2519.
- เป็รื่อง กุฎ. " สื่อช่วยจัดสิ่งก่อก่อนการสอน," สารานุกรมศึกษาศาสตร์. 2 : 22 - 23
ตุลาคม - ธันวาคม 2528.
- พรจันทร์ จันทิมล. " การเล่านิทานสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน," ลูกรัก. 4(41):
103 - 105 ; มิถุนายน 2529.

- พระศาสนาโสภณ เจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร. คำบรรยายวิชาพื้นฐานอารยธรรมไทย เรื่องพุทธศาสนากับสังคมไทย. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2516.
- พุทธทาสภิกขุ. " แนวแนวจริยธรรม," ปรุณณอบรมครุส่วนกลางที่หอประชุมคุรุสภา. 2520.
- ภัทรา นิคมานนท์. ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการถือศีล 5 ความรู้สึกกับผิดชอบ วินัย ในตนเอง ความเกรงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2517. อัดสำเนา.
- มะลิวัลย์ แจ่มมณี. การสร้างและพัฒนาแบบวัดความอดทน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533. อัดสำเนา.
- มาลี ชุมเพ็ญ. ความสัมพันธ์ระหว่างแบบการคิด เชาวน์ปัญญา และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2515. อัดสำเนา.
- ยุพดี เคชะอังกูล. การทดลองใช้หนังสือเล่มละดึ่งเป็นสื่อกลางเพื่อพัฒนาจริยธรรมค่านิยมแห่งตน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- วัชรณี ศรีไพรวรรณ. " การเล่านิทานและเล่าเรื่อง," สื่อภาษาชุมชนภาษาไทยของคุรุสภา. 3(3) : 37 - 41 ; เมษายน 2516.
- รัตนา เทพคลไชย. บุคลิกภาพของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วัดด้วยอีพีพีเอส. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518. อัดสำเนา.
- รัตนา นภารัตน์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบบูรณาการกับการสอนตาม คู่มือแนวการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2525.

- ราศรี ทองสวัสดิ์. " การจัดประสบการณ์เพื่อฝึกสร้างทักษะทางภาษาแก่เด็กปฐมวัย,"
เอกสารการสอนชุดการสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตระดับปฐมวัย ศึกษาหน่วยที่ 4.
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์, 2525.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. สถิติวิทยาทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ :
 วัฒนาพานิช, 2522.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ :
 ศึกษาพรจำกัด, 2531.
- ลัดดา นิละมณี. " สนุกกับหุ่น," ครูปริทัศน์. ฉบับความรู้เกี่ยวกับเด็ก. 54 - 57 ; 2522.
- วรภัทร ชัยเลิศ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและควมมีวินัยในตนเองในการ
เรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่สอนโดยใช้หลักการเรียนเพื่อ
รอบรู้กับการสอนตามคู่มือของ สสวท. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- วัลย์ วลิธำรง. " ส่งเสริมห้องสมุดด้วยการเล่านิทาน," การศึกษานานาชาติ. 9(53) :
 22- 26 ; กรกฎาคม - สิงหาคม 2515.
- วันชัย เหมาะะนุกุล. พัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กก่อนประถมศึกษาที่ครูมีการใช้คำถาม
ในระหว่างการทำกิจกรรมและหลังการทำกิจกรรมในวงกลม. ปรินิพนธ์ กศ.ม.
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- วาณี ฐานวงศ์สานติ. การเลือกและจัดหาวัสดุห้องสมุด. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
 คณะมนุษยศาสตร์ ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2520.
- วิรุฬ หองอำภา. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพด้านความต้องการของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.
- วิเทศกรณีย์ (นามแฝง). ทางสู่ของมหาบุรุษ. สมเจตน์การพิมพ์, 2517.

วิไล เวียงวีระ. "นิทานสำหรับเด็ก," เข้าใจเด็กก่อนวัยเรียน เล่ม 2. ชมรมไทย
อิสราเอล กรุงเทพฯ : เจริญผลการพิมพ์, 2526.

วิวัฒน์ อัครวานิชย์. ความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเองกับความซื่อสัตย์ของเด็กไทย.

ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2523. อักสาเนา.

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. "การเล่านิทานเพื่อเสริมพัฒนาการทางอารมณ์แก่เด็กก่อนวัยเรียน,"
ประชากรศึกษา. 29(3) : 37 - 39 ; พฤศจิกายน 2520.

ศึกษาธิการ กระทรวง กรมวิชาการ. แนวการจัดการศึกษาของหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2522.

ศึกษาธิการ กระทรวง กรมวิชาการ. เอกสารเสริมความรู้สำหรับครูกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย
จริยศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2525.

ส. สายสุเมธ. "ความสำเร็จ," วัฒนธรรมไทย. 15(6) : 37 - 43 ; ตุลาคม 2519.

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ ญาณวรเถระ. มงคลวิเสสเถก. มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2496.

สมพร เทพสิทธา. พระพุทธศาสนากับเศรษฐกิจและชีวิตประจำวัน. อักษรบริการ, 2513.

สรรัชย์ ศรีสุข. เปรียบเทียบองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์โดยการใช้กิจกรรมเกมนิทาน
และปริศนาคำทาย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อักสาเนา.

สาโรจน์ แพ่งย้ง. "การสร้างสื่อการสอนประเภทหุ่น," คหเศรษฐศาสตร์. 25(1) :
21 - 27 ; มีนาคม 2524.

สุภาวดี ไยพิมล. ความสามารถในการจำแนกพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยที่ได้ฟัง
การเล่านิทานโดยใช้หุ่นมือและการเล่านิทานโดยแสดงบทบาทสมมติประกอบ.

ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2533. อักสาเนา.

- สุณีย์ ชินศักดิ์ชัย. การทดลองใช้หุ่นมือเป็น "แม่แบบ" เพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- สุวิทย์ สังโยคะ. การศึกษามุคสิกภาพของนักเรียนฝึกหัดครู วิทยาลัยครูในภาคการศึกษา 6.
 ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
 2514. อัดสำเนา.
- สุวิมล เคนสุนทร. ตัวแปรด้านจิตวิทยาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- อรชุนา ยุทธวงศ์. " การแสดงหุ่นสำหรับเด็กปฐมวัย," วรรณกรรมและลีลาละครระดับปฐมวัย
เอกสารและการสอนชุดวิชาหน่วยที่ 8 - 15. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัย
 ธรรมมาธิราช, 2527.
- อรพินท์ นาคประคิมฐ์. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณธรรม
แห่งพลเมืองดี. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2518. อัดสำเนา.
- อนุชิต สนแพง. การศึกษาวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในจังหวัดชลบุรี.
ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
 2530. อัดสำเนา.
- อุทัย เพชรช่วย. " การฝึกเด็กให้รู้จักคิดใช้เหตุผล รูปแบบหนึ่งของการสอนจริยธรรมเพื่อ
 พัฒนาจริยธรรม," สารพัฒนาหลักสูตร. 41 : 24 - 27 ; สิงหาคม 2528.
- อำพร กาทอง. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และความมีวินัย
ในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการสอนแบบซินดิเคต สอนโดย
ใช้บทเรียนโปรแกรม และสอนตามแนวคู่มือการสอนของหน่วยศึกษานิเทศกรรมสามัญ
ศึกษา. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

- Anderson, R.C. and W.B. Biddle. " On Asking People Questions about what are Reading," The Psychology of Learning and Motivation" edited by Gordon H. Bower, 1975.
- Baldwin, Alfred L. Theories of Child Development. New York: John Wiley & Sons, Inc., 1968.
- Bandura, A. Social Learning Theory. New Jersey: Prentice - Hall, 1977.
- Berlyne, D.E. " Conditions of Prequestioning and Partention of Meaningful Material," Jurnal of Education Psychology. 57: 128 - 132 ; April, 1966.
- Bruning, R.H. " Short - Term Retention of Specific Factual Information in Pross Contexts of Varying Organization and Relevance," Journal of Educationl Psychology. 61 ; April, 1973.
- Child Study Association of America. Our Child Today. New York : The Viking Press, 1952.
- English, H.D. and A.C. English. A Comprehensive Dictionary of Psychology and Psychoanalytical Term. Longman, Green and Co., 1958.

- Evans, L.M. " The Effect of Pre, Post and Interspersed Questioning Techniques on the Reading Retention of Foreign Student Studying English," Dissereratation Abstracts International. 40 : 138 - A ; July, 1979.
- Flaherty, M.R. and Eitlen Reuzel. " Personality Trait of High and Low Achievers in College," Journal of Education Research. 58(9) : 409 - 411 ; May - June, 1965.
- Frase, Lawrence T. " Learning From Pross Material : Lenght of Passage, Knowlege of Results, and Position of Question," Journal of Educational Psychology. 58(5) : 266 -272 ; May, 1967.
- Frase, L.T., E.M. Patrick and H. Schumer. " Effect of Question Positionand Frequency upon Learning from Text under Different Levels of Incentive," Journal of Education Psychology. 61 : 52 - 56 ; 1970.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. 3rd. ed., New York : McGraw - Hill, 1959.
- Hudgins, Bryce B. and Others. " Some Effects of Adjunct Questions on Intermediate Grade Children with Differing Reading Comprehension Abilities," The Journal of Educational Reaearch. 259 - 265 ; May - June, 1979.

- Keller, E. Duwayne and Rowley, Vinton N. " The Relations Among Anxiety, Intelligence and Scholastic Achievement in Junior High School Children," The Journal of Educational Research. 58 : 167 - 169 ; December, 1964.
- Maddox, Harry. How to Study. London : The English Language Book Society, 1965.
- McGaw, Barry and Grotelueschen. " Direction of Effect of Questions in Pross Material," Journal of Educational Psychology. 63(3) : 580 - 588 ; May, 1972.
- Morris, E. Eson. Psychological Foundation of Education. New York : Holt Rinehart and Wiston, Inc., 1966, 302p.
- Perkey, W.W. " Measured and Professed Personality Characteristics of Gifted High School Student and Analysis of their Congruence," Journal of Educational Research. 60(3) : 99 - 103 ; 1966.
- Piaget, Jean. Judgement and Reasoning in Child. London : Routledge and Kegan Paul, 1962.
- Piaget, Jean. The Theory of Stages in Cognitive Development. Monterey Cal McGraw - Hill Book Co., 1969.

- Raven, J.C. Guide to The Standard Progressive Matrices.
Great Britain : William Grive & Son, 1960
- Rothkopf, E.E. and Billington. " Indirect and Priming Through
Question," Journal of Educational Psychology. 66(5) :
669 - 679 ; 1974.
- Rothkopf, E.E. and Bisbicos, Ethel E. " Selective Facilitive Effects
of Interspersed Questions on Learning From Written Material,"
Journal of Educational Psychology. 58(1) : 56 - 61 ; 1967.
- Stanley, B. Messer. " The Relation of Internal - External Control
to Academic Performance," Child Development. 43 : 1456 - 1463 :
1972.
- Swenson, I. and Kulhavy, R.W. " Adjunct Questions and The Comprehension
of Prose by Children," Journal of Education Psychology.
66(2) : 212 - 215 ; 1974.
- Vincent, Elizabet Lee. Human Psychological Development. New York :
The Ronald Press Company, 1961.

Watson, Charles G. " The California Psychological Inventory as a Predictor of Academic Achievement in Normal and Maladjusted College Males," Journal of Education Research. 61(1) : 10 - 12 ; September, 1967. 61 p.

Winer, B.J. Statistical Principles in Experimental Design. 2nd. ed., New York : McGraw - hill, Inc., 1971.

ពាក្យស្នើសុំ

ภาคผนวก ก

แบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองด้านความอดทน

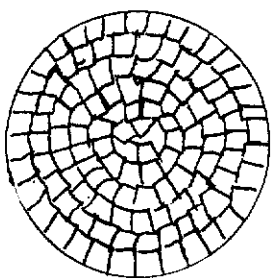
แบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองด้านความอดทน

1. ครูให้นักเรียนร้องเพลงแสดงท่าทางประกอบ 20 นาที หลังจากนั้นอนุญาตให้นักเรียนออกไปดื่มน้ำที่ห้องที่ครูจัดไว้ให้ ให้นักเรียนยืนเข้าแถว 3 นาที จึงอนุญาตให้นักเรียนร่อนน้ำคีม

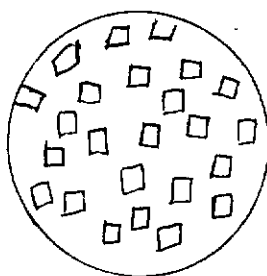
- สังเกต - นักเรียนคนใดมีความอดทน รู้จักการรอคอย เข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง ไม่แย่งชิงกัน และยืนรอคอยจนครบ 3 นาที โดยไม่วิ่งเข้าออกนอกแถว ให้ 2 คะแนน
- นักเรียนคนใดเข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง แต่จึงเข้าวิ่งออกนอกแถว ไม่สามารถยืนรอได้นาน 3 นาที ให้ 1 คะแนน
- นักเรียนคนใดแซงแถว หรือแย่งชิง ไม่ยอมเข้าแถว ให้ 0 คะแนน

2. ครูให้นักเรียนใช้กระดาษสีส้มที่ครูแจกให้ (ตัดเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ประมาณ 1 ซม.) ปะติดลงบนแผ่นผลส้ม ซึ่งมีเส้นผ่าศูนย์กลาง $3\frac{1}{2}$ นิ้ว ให้นักเรียนดูภาพตัวอย่างการปะติดผลส้มที่สำเร็จแล้วด้วย

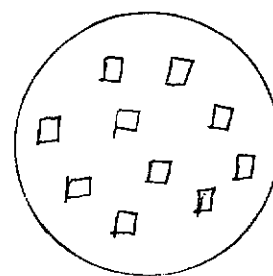
- สังเกต - นักเรียนคนใดมีความอดทน ปะติดกระดาษจนเต็มผลส้ม ทำงานสำเร็จ ให้ 2 คะแนน
- นักเรียนคนใดปะติดกระดาษสีต่าง ๆ กัน แต่เต็มผลส้ม ให้ 1 คะแนน
- นักเรียนคนใดปะติดกระดาษสีไม่เต็ม เว้า ๆ แหว่ง ๆ ไม่เต็มผลส้ม ให้ 0 คะแนน

ให้ 2 คะแนน

ให้ 1 คะแนน

ให้ 0 คะแนน

3. ในเวลากลางวัน เมื่อเตรียมอาหารและน้ำดื่มที่จะรับประทานแล้ว ครูบอกให้นักเรียนนั่งรอสักครู่ ยังไม่รับประทานอาหารและห้ามดื่มน้ำ แล้วครูออกไปแอมส่งคนนอกห้อง

สังเกต - นักเรียนคนใดอดทนนั่งรอได้โดยไม่หยิบอาหารรับประทาน และไม่ดื่มน้ำก่อน ให้ 2 คะแนน

- นักเรียนคนใด เข้าเหยงัน เล่นกัน หรือลุกขึ้นเดิน หรือเอาชิ้นล่อมเคาะถาดอาหาร หรือเคาะเล่นกัน ให้ 1 คะแนน

- นักเรียนคนใด หยิบอาหารรับประทาน หรือดื่มน้ำก่อน ให้ 0 คะแนน

4. ในเวลา 8.00 น. โรงเรียนเปิดเพลงชาติ

สังเกต - นักเรียนคนใดมีความอดทน ยืนนิ่งเคารพธงชาติจนจบเพลง ให้ 2 คะแนน

- นักเรียนคนใด หันหน้า หันหลัง แต่ยังยืนอยู่กับที่จนจบเพลง ให้ 1 คะแนน

- นักเรียนคนใดเล่นกัน เดินไปเดินมา ไม่ยืนอยู่กับที่ คุยกัน ให้ 0 คะแนน

5. ก่อนนอนพักผ่อนตอนกลางวัน ให้นักเรียนนั่งสมาธิ

สังเกต - นักเรียนคนใดอดทนนั่งสมาธิได้จนครบ 2 นาที ให้ 2 คะแนน

- นักเรียนคนใดนั่งสมาธิได้เพียง 1 นาทีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 2 นาที ก็เริ่มขยับตัว ลืมตา หันหน้าหันหลัง ให้ 1 คะแนน

- นักเรียนคนใดนั่งสมาธิได้ไม่ถึง 1 นาที ก็เริ่มขยับตัว ลืมตา หันหน้าหันหลัง ให้ 0 คะแนน

6. ครูแจกแบบฝึกลากเส้นตามรอยประ เป็นรูปสัตว์ป่า ได้แก่ ช้าง ม้า เสือ

สิงโต ลิง รวม 5 ตัว ให้นักเรียนลากเส้นตามรอยประ แล้วระบายสีให้สวยงาม

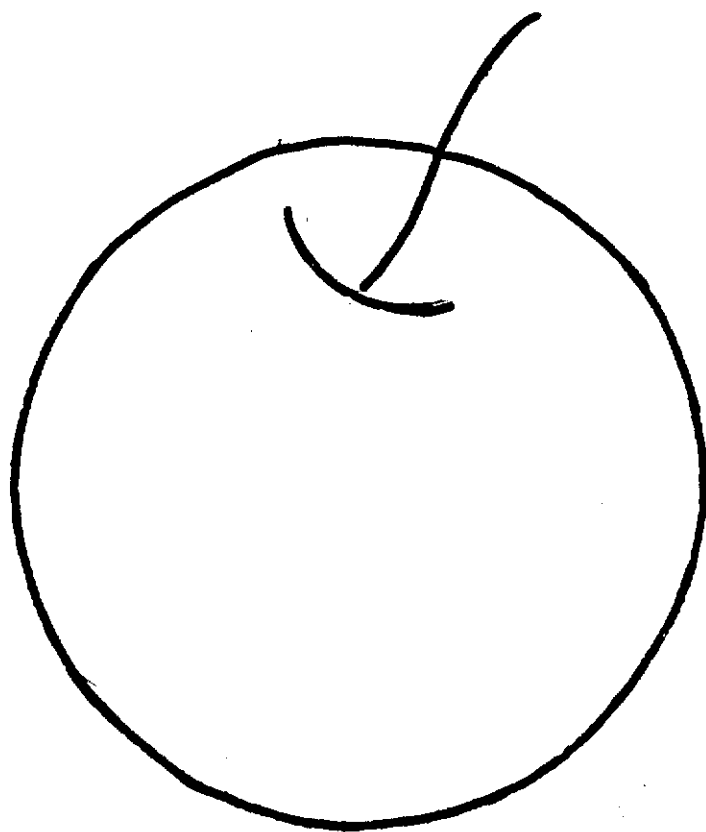
สังเกต - นักเรียนคนใดทำจนเสร็จครบทุกตัว ให้ 2 คะแนน

- นักเรียนคนใดลากเส้นตามรอยประจนครบทุกตัว แต่ระบายสีไม่เต็มภาพ สัตว์ เว้า ๆ แหว่ง ๆ ให้ 1 คะแนน

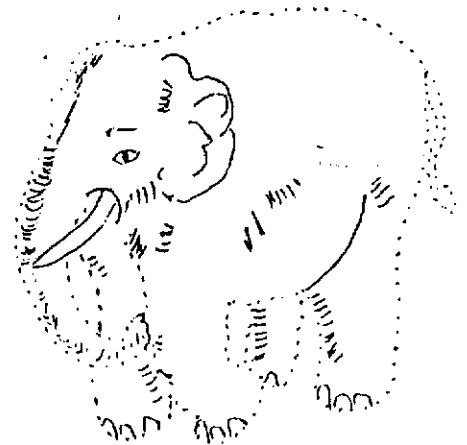
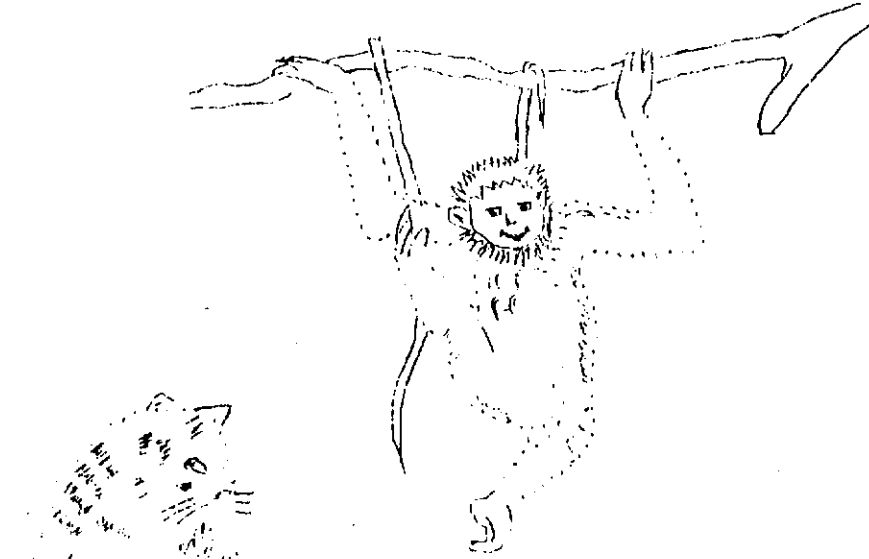
- นักเรียนคนใดทำไม่เสร็จ ไม่ครบ 5 ตัว ให้ 0 คะแนน

ชื่อ _____ ชั้น _____ กลุ่มที่ _____

คำสั่ง ให้นักเรียนใช้กระดาษสีส้มที่ครูแจกให้
ปะติดผลส้มนี้ให้เต็ม

คำสั่ง ให้นักเรียนลากเส้นตามรอยประ แล้วระบายสี

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างนิทานที่แสดงความมีวินัยในตนเองด้านความอดทน ที่ผู้วิจัยใช้เล่าประกอบ
หุ่นมือ โดยมีการใช้คำถาม ก่อน ระหว่าง หลังเล่านิทาน และไม่ใช้คำถาม

ส่วนนิทานเรื่องอื่น ๆ นั้น ขอคุ้ได้ที่ภาคจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิทานเรื่อง " ป้อมไม่มีวินัย "

ครูพูด " นักเรียนคะ วันนี้คุณครูจะเล่าเรื่อง "ป้อมไม่มีวินัย" แต่ก่อนเล่าคุณครูจะถามคำถามก่อนคะ นักเรียนฟังคำถามนะคะ "

- ครูถาม ข้อ 1. ครูให้นักเรียนทำอะไร
 ข้อ 2. ใครไม่มีระเบียบวินัย เพราะอะไร
 ข้อ 3. ครูสอนให้นักเรียนทำอย่างไร เมื่อเวลาจะดื่มน้ำ
 ข้อ 4. นักเรียนควรเอาแบบอย่างป้อมหรือไม่ เพราะอะไร

ครูเริ่มเล่าพร้อมทั้งเชิดหุ่นมือ

เช้าวันหนึ่ง หลังจากเคารพธงชาติและสวดมนต์แล้ว นักเรียนก็เดินเป็นแถวเข้าห้องเรียน หัวหน้าห้องบอกหาความเคารพคุณครู

นักเรียนพูด " สวัสดีครับคุณครู " " สวัสดีค่ะคุณครู "

ครูพูด " สวัสดีค่ะนักเรียน ก่อนที่จะเริ่มเรียน คุณครูจะให้นักเรียนออกกำลังกายสัก 10 นาที นักเรียนทำตามครูพร้อม ๆ กันนะคะ "

นักเรียนต่างก็ตั้งแถวอย่างเป็นระเบียบต่าง ๆ กัน เมื่อกางแขน ยกแขน จะได้ไม่ชนกัน เมื่อครูบอกให้นักเรียน กางแขน ทบมือ กระโดด นักเรียนก็ทำตามอย่างพร้อมเพรียง

ครูพูด " เอาล่ะคะ นักเรียนคงจะเหนื่อยแล้ว หยุดพักได้ค่ะ "

หนูเปียพูด " ครูขา หนูทวน้ำค่ะ หนูขออนุญาตออกไปดื่มน้ำค่ะ "

หนูนิคพูด " ผมก็หิวครับ "

หนูไก่พูด " หนูก็หิวค่ะ "

ครูพูด " เอาล่ะคะ คุณครูอนุญาตให้ทุกคนออกไปดื่มน้ำที่หน้าห้องได้ นักเรียนยืนเข้าแถวให้เรียบร้อยก่อน รอสักครู่นึงก่อน อย่ารีบดื่มน้ำ เดียวจะจุก รอให้ครูบอกว่าดื่มน้ำได้ นักเรียนจึงเดินไปรองน้ำดื่มได้นะคะ "

นักเรียน " ครับ " " ค่ะ "

นักเรียนทุกคนต่างเข้าแถวรอคิมน้ำอย่างเป็นระเบียบ แต่หนูบ้อมมาทีหลัง ไม่ยอม
เข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง เข้าไปยืนแซงข้างหน้าหนูเปี๊ยะ โดยผลักหนูเปี๊ยะออกไป หนูเปี๊ยะ
ไม่ทันระวังตัวก็ล้มลง ปากไปกระแทกขอบโต๊ะที่วางหมอน้ำ เลือดไหล

หนูเปี๊ยะร้องไห้ " ฮือ....ฮือ.... "

คุณครูรีบเดินเข้ามา " หนูบ้อมทำไมไม่เข้าแถว แล้วผลักเพื่อนล้มปากแตกอย่างนี้ ไม่น่ารักเลย "

หนูบ้อมพูด " ผมทิวน้ำมากครับ "

ครูพูด " ทิวก็ต้องอดทนรอ เห็นไหมคะ เพื่อน ๆ ทุกคนก็ทิวน้ำ แต่เขาก็อดทน
ยืนรอ ไม่มีใครแซงแถว หรือผลักเพื่อนเลย หนูบ้อมทำอย่างนี้ ไม่มี
วินัย และทำอย่างนี้ผิดไหมคะ "

หนูบ้อมตอบ " ผิดครับ ค่อยไปผมจะไม่ทำอย่างนี้อีกแล้วครับ "

ครูพูด " ดีค่ะ หนูบ้อมไปขอโทษหนูเปี๊ยะ ครูทำโทษให้หนูบ้อมไปเก็บใบไม้ที่
สนามให้หมด แล้วจึงมาเข้าแถวรอคิมน้ำ "

หนูบ้อมเข้าไปขอโทษหนูเปี๊ยะ " หนูเปี๊ยะครับ บ้อมขอโทษ "

แล้วหนูบ้อมก็ไปเก็บใบไม้ตามที่ครูบอก แล้วจึงมาเข้าแถวรอคิมน้ำ

เมื่อเล่านิทานจบแล้ว ครูถามคำถามซ้ำอีกครั้งหนึ่ง ดังนี้

1. ครูให้นักเรียนทำอะไร
2. ใครไม่มีระเบียบวินัย เพราะอะไร
3. ครูสอนให้นักเรียนทำอย่างไร เมื่อเวลาจะคิมน้ำ
4. นักเรียนควรเอาแบบอย่างบ้อมหรือไม่ เพราะอะไร

นิทานเรื่อง " บ่อมไม่มีวินัย "

ครูพูด " นักเรียนคะ วันนี้คุณครูจะเล่าเรื่อง บ่อมไม่มีวินัย "

ครูเริ่มเล่าพร้อมทั้งชี้คั่นมือ

เช้าวันหนึ่ง หลังจากเคารพธงชาติ และสวดมนต์แล้ว นักเรียนก็เดินเป็นแถวเข้าห้องเรียน หัวหน้าห้องบอกทำความเข้าใจเคารพคุณครู

นักเรียนพูด " สวัสดีครับคุณครู " " สวัสดีค่ะคุณครู "

ครูพูด " สวัสดีค่ะนักเรียน ก่อนที่จะเริ่มเรียน คุณครูจะให้นักเรียนออกกำลังกายสัก 10 นาที นักเรียนทำตามครูพร้อม ๆ กันนะคะ "

ครูถาม 1. ครูให้นักเรียนทำอะไร

นักเรียนต่างก็เข้าแถวอย่างเป็นระเบียบต่าง ๆ กัน เมื่อกางแขน ยกแขน จะได้ไม่ชนกัน เมื่อครูบอกให้นักเรียน กางแขน คมมือ กระโดด นักเรียนก็ทำตามอย่างพร้อมเพรียง

ครูพูด " เอาล่ะค่ะ นักเรียนคงจะเหนื่อยแล้ว หยุดพักได้ค่ะ "

หนูเบ๊พูด " ครูขาหนูหิวน้ำค่ะ หนูขออนุญาตออกไปดื่มน้ำค่ะ "

หนูนิคพูด " ผมก็หิวน้ำครับ "

หนูไก่พูด " หนูก็หิวค่ะ "

ครูพูด " เอาล่ะค่ะ คุณครูอนุญาตให้ทุกคนออกไปดื่มน้ำที่หน้าห้องได้ นักเรียนยืนเข้าแถวให้เรียบร้อยก่อน รอสักครูหนึ่งก่อน อย่ารีบดื่มน้ำ เดียวจะจุก รอให้ครูบอกว่าดื่มได้ นักเรียนจึงเดินไปรองน้ำดื่มได้นะคะ "

นักเรียน " ครับ " " ค่ะ "

นักเรียนทุกคนต่างเข้าแถว รอคอยดื่มน้ำอย่างเป็นระเบียบ แต่หนูบ่อมมาทีหลัง ไม่ยอมเข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง เข้าไปยืนขวางข้างหน้าหนูเบ๊ โดยผลักหนูเบ๊ออกไป หนูเบ๊ไม่ทันระวังตัว ก็ล้มลง ปากไปกระแทกขอบโต๊ะที่วางหมอน้ำ เลือดไหล

หนูเปียร้องไห้ " ฮือ....ฮือ.... "

ครูถาม 2. ใครไม่มีระเบียบวินัย เพราะอะไร

คุณครูรีบเดินเข้ามา " หนูป้อมทำไมไม่เข้าแถว แล้วผลักเพื่อนล้มปากแตกอย่างนี้ ไม่น่ารักเลย "

หนูป้อมพูด " ผมหิวน้ำมากครับ "

ครูพูด " หิวก็ต้องอดทนรอ เห็นไหมคะ เพื่อน ๆ ทุกคนก็หิวน้ำ แต่เขาก็อดทน
ยืนรอ ไม่มีใครแซงแถว หรือผลักเพื่อนเลย หนูป้อมทำอย่างนี้ ไม่มีวินัย
และทำอย่างนี้ผิดไหมคะ "

หนูป้อมตอบ " ผิดครับ ต่อไปผมจะไม่ทำอย่างนี้อีกแล้วครับ "

ครูพูด " ดีค่ะ หนูป้อมไปขอโทษหนูเปียซะ ครูทำโทษให้หนูป้อมไปเก็บใบไม้ที่สนาม
ให้หมด แล้วจึงมาเข้าแถวรอคิมน้ำ "

หนูป้อมเข้าไปขอโทษหนูเปีย " หนูเปียครับ ป้อมขอโทษ "

แล้วหนูป้อมก็ไปเก็บใบไม้ตามที่ครูบอก แล้วจึงมาเข้าแถวรอคิมน้ำ

ครูถาม 3. คุณครูสอนให้นักเรียนทำอย่างไร เมื่อเวลาจะคิมน้ำ

4. นักเรียนควรเอาแบบอย่างป้อมหรือไม่ เพราะอะไร

นิทานเรื่อง " ป้อมไม่มีวินัย "

ครูพูด " นักเรียนคะ วันนี้คุณครูจะเล่าเรื่อง ป้อมไม่มีวินัย "

ครูเริ่มเล่าพร้อมทั้งเชิดหุ่นมือ

เช้าวันหนึ่ง หลังจากเคารพธงชาติและสวดมนต์แล้ว นักเรียนก็เดินเป็นแถว

เข้าห้องเรียน หัวหน้าห้องบอกทำความเข้าใจคุณครู

นักเรียนพูด " สวัสดีครับคุณครู " " สวัสดีค่ะคุณครู "

ครูพูด " สวัสดีค่ะนักเรียน ก่อนที่จะเริ่มเรียน คุณครูจะให้ให้นักเรียนออกกำลังกาย

สัก 10 นาที นักเรียนทำตามครูพร้อม ๆ กันนะคะ "

นักเรียนต่างก็ตั้งแถวเป็นระเบียบห่าง ๆ กัน เมื่อกางแขน ยกแขน จะได้ไม่ชนกัน
เมื่อครูบอกให้นักเรียนกางแขน ตมมือ กระโดด นักเรียนก็ทำตามอย่างพร้อมเพรียง

ครูพูด " เอาล่ะคะ นักเรียนคงจะเหนื่อยแล้ว หยุดพักได้ค่ะ "

หนูเปียพูด " ครูขาหนูหิวน้ำค่ะ หนูขออนุญาตออกไปดื่มน้ำค่ะ "

หนูนิคพูด " ผมก็หิวน้ำครับ "

หนูไก่อพูด " หนูก็หิวค่ะ "

ครูพูด " เอาล่ะค่ะ คุณครูอนุญาตให้ทุกคนออกไปดื่มน้ำที่หน้าห้องได้ นักเรียนยืน
เข้าแถวให้เรียบร้อยก่อน รอสักครู่นึงอย่ารีบดื่มน้ำ เดี่ยวจะจุก รอให้
ครูบอกว่าดื่มได้ นักเรียนจึงเดินไปรองน้ำดื่มได้นะคะ "

นักเรียน " ครับ " " ค่ะ "

นักเรียนทุกคนต่างเข้าแถวรอคอยดื่มน้ำอย่างเป็นระเบียบ แต่หนูป้อมมาทีหลังไม่ยอม
เข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง เข้าไปแซงข้างหน้าหนูเปียโดยผลักหนูเปียออกไป หนูเปียไม่ทัน
ระวังตัวก็ล้มลง ปากไปกระแทกขอบโต๊ะที่วางหมอนน้ำ เลือดไหล

หนูเปียร้องไห้ " อือ.....อือ..... "

คุณครูรีบเดินเข้ามา " หนูป้อมทำไมไม่เข้าแถว แล้วผลักเพื่อนล้มลงปากแตกอย่างนี้
ไม่น่ารักเลย "

หนูบ้อมพูด " ผมทิวน้ำมากครับ "

ครูพูด " ทิวก็ต้องอดทนรอ เห็นไหมคะ เพื่อน ๆ ทุกคนก็ทิว แต่เขาก็อดทนยืนรอ ไม่มีใครแข่งแถว หรือผลักเพื่อนเลย หนูบ้อมทำอย่างนี้ไม่มีวินัย และทำอย่างนี้ผิดไหมคะ "

หนูบ้อม " ผิดครับ ต่อไปผมจะไม่ทำอย่างนี้อีกแล้วครับ "

ครูพูด " ดีค่ะ หนูบ้อมไปขอโทษหนูเบียร์ ครูท้าวโทษให้หนูบ้อมไปเก็บใบไม้ที่สนามให้หมด แล้วจึงมาเข้าแถวรอคิมน้ำ "

หนูบ้อมเข้าไปขอโทษหนูเบียร์ " หนูเบียร์ครับ บ้อมขอโทษ "

แล้วหนูบ้อมก็ไปเก็บใบไม้ตามที่ครูบอก แล้วจึงมาเข้าแถวรอคิมน้ำ

เมื่อเล่นกีฬานานจบแล้ว ครูถามคำถามดังนี้

1. ครูให้นักเรียนทำอะไร
2. ใครไม่มีระเบียบวินัย เพราะอะไร
3. คุณครูสอนให้นักเรียนทำอย่างไร เมื่อเวลาจะคิมน้ำ
4. นักเรียนควรเอาแบบอย่างบ้อมหรือไม่ เพราะอะไร

นิทานเรื่อง " ป้อมไม่มีวินัย "

ครูพูด " นักเรียนคะ วันนี้คุณครูจะเล่าเรื่อง " ป้อมไม่มีวินัย " นักเรียนฟังแล้ว
ลองคิดว่า นักเรียนควรเอาแบบอย่างป้อมหรือไม่ "

ครูเริ่มเล่าพร้อมทั้งเชิดหุ่นมือ

เช้าวันหนึ่ง หลังจากเคารพธงชาติและสวดมนต์แล้ว นักเรียนก็เดินเป็นแถวเข้า
ห้องเรียน หัวหน้าห้องบอกทำความเข้าใจเคารพคุณครู

นักเรียนพูด " สวัสดีครับคุณครู " " สวัสดีค่ะคุณครู "

ครูพูด " สวัสดีค่ะนักเรียน ก่อนที่จะเริ่มเรียน คุณครูจะให้ให้นักเรียนออกกำลังกาย
สัก 10 นาที นักเรียนทำตามครูพร้อม ๆ กันนะคะ "

นักเรียนต่างก็ตั้งแถวอย่างเป็นระเบียบต่าง ๆ กัน เมื่อกางแขน ยกแขน จะได้
ไม่ชนกัน เมื่อครูบอกให้นักเรียน กางแขน ตบมือ กระโดด นักเรียนก็ทำตามอย่าง
พร้อมเพรียง

ครูพูด " เอาล่ะค่ะ นักเรียนคงจะเหนื่อยแล้ว หยุดพักได้ค่ะ "

หนูเปี๊ยกพูด " ครูขา หนูหิวน้ำค่ะ หนูขออนุญาตออกไปดื่มน้ำค่ะ "

หนูนิคพูด " ผมก็หิวครับ "

หนูไก่พูด " หนูก็หิวน้ำค่ะ "

ครูพูด " เอาล่ะค่ะ คุณครูอนุญาตให้ทุกคนออกไปดื่มน้ำที่หน้าห้องได้ นักเรียนยืน
เข้าแถวให้เรียบร้อยก่อน รอสักครู่นึงก่อน อย่ารีบดื่มน้ำ เดี่ยวจะจุก
รอให้ครูบอกว่าดื่มได้ นักเรียนจึงเดินไปรองน้ำดื่มได้นะคะ "

นักเรียน " ครับ " " ค่ะ "

นักเรียนทุกคนต่างเข้าแถวรอคอยดื่มน้ำอย่างเป็นระเบียบ แต่หนูป้อมมาทีหลัง ไม่ยอม
เข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง เข้าไปยืนแซงข้างหน้าหนูเปี๊ยก โดยผลักหนูเปี๊ยกออกไป หนูเปี๊ยก
ไม่ทันระวังตัว ก็ล้มลง ปากไปกระแทกขอบโต๊ะที่วางหมอนน้ำ เลือดไหล

หนูเปียร้องไห้ " ฮือ....ฮือ.... "

คุณครูรีบเดินเข้ามา " หนูบ๊อมทำไมไม่เข้าแถว แล้วฉีกเพื่อนล้มปากแตกอย่างนี้ ไม่น่ารักเลย "

หนูบ๊อมพูด " ผมหิวน้ำมากครับ "

ครูพูด " หิวก็ต้องอดทนรอ เห็นไหมคะ เพื่อน ๆ ทุกคนก็หิว แต่เขาก็อดทนยืนรอ ไม่มีใครแซงแถว หรือฉีกเพื่อนเลย หนูบ๊อมทำอย่างนี้ไม่มีวินัย และทำอย่างนี้ผิดไหมคะ "

หนูบ๊อม " ผิดครับ ต่อไปผมจะไม่ทำอย่างนี้อีกแล้วครับ "

ครูพูด " ดีค่ะ หนูบ๊อมไปขอโทษหนูเปียซะ ครูทำโทษให้หนูบ๊อมไปเก็บใบไม้ที่สนามให้หมด แล้วจึงมาเข้าแถวรอคิมน้ำ "

หนูบ๊อมเข้าไปขอโทษหนูเปีย " หนูเปียครับ บ๊อมขอโทษ "

แล้วหนูบ๊อมก็ไปเก็บใบไม้ตามที่ครูบอก แล้วจึงมาเข้าแถวรอคิมน้ำ

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวจันทร์ติ ชื่อสกุล ถนนมคาลัย
 เกิดวันที่ 9 เดือนธันวาคม พุทธศักราช 2495
 สถานที่เกิด เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย จังหวัดกรุงเทพมหานคร
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 41/8 ซอยจันทลิลา ถนนริมคลองบางสะพาน
 แขวงบางค้อ เขตจอมทอง กรุงเทพฯ 10150
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนวัดนางนอง (พิพัฒน์) เขตจอมทอง
 กรุงเทพฯ 10150

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2514	มัธยมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย
พ.ศ. 2517	ป.กศ. สูง จากวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
พ.ศ. 2524	กศ.บ. จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน
พ.ศ. 2539	กศ.ม. จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การพัฒนาวินัยในตนเองด้านความอดทนของเด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญา
แตกต่างกัน ด้วยวิธีการเล่านิทานประกอบหุ่นมือ โดยมีการ
ใช้คำถาม ก่อน ระหว่าง และหลังเล่านิทาน

บทคัดย่อ

ของ

จันทร์ดี ถนอมคล้าย

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ
มีนาคม 2539

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ (1) เปรียบเทียบความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนของเด็กก่อนประถมศึกษา ระหว่างก่อนเล่นนิทานและหลังเล่นนิทานประกอบหุ่นมือ โดยไม่มีการใช้คำถามประกอบการเล่า (กลุ่มควบคุม) (2) เปรียบเทียบความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนของเด็กก่อนประถมศึกษาที่มีระดับสติปัญญาแตกต่างกัน เมื่อได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ (3) เปรียบเทียบความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนของเด็กก่อนประถมศึกษาที่ได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือโดยมีการใช้คำถามก่อน ระหว่าง และหลังเล่นนิทาน (4) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเล่นนิทานประกอบหุ่นมือที่มีการใช้คำถาม กับระดับสติปัญญา ต่อวินัยในตนเองด้านความอดทน

กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กก่อนประถมศึกษาโรงเรียนวัดนางนอง (พิพัฒน์) จำนวน 60 คน ที่มีอายุ 5 - 6 ปี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 กลุ่มตัวอย่างถูกเลือกจากเด็กที่มีวินัยในตนเองด้านความอดทนต่ำโดยแบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองด้านความอดทนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วทดสอบระดับสติปัญญาโดยใช้ Progressive Matrices Tests ของ Raven ชุด The Coloured Progressive Matrices (CPM) และแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มสติปัญญาสูง มีผลการทดสอบ Percentile ที่สูงกว่า 75 กลุ่มสติปัญญาปานกลาง มีผลการทดสอบ Percentile ที่ 25 ถึง 75 กลุ่มสติปัญญาต่ำ มีผลการทดสอบ Percentile ที่ต่ำกว่า 25 แต่ละระดับสติปัญญาถูกสุ่มมาระดับละ 20 คน ในแต่ละระดับกลุ่มตัวอย่างได้รับการสุ่มเข้ากลุ่มทดลอง 3 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ t - test (dependent) และ ANOVA แบบ 2 มิติ ในกรณีที่พบความแตกต่างของระดับสติปัญญาและช่วงเวลาของการใช้คำถามในการเล่นนิทานประกอบหุ่นมือ ทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วย Newman - Keuls Method

ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. เด็กก่อนประถมศึกษา หลังจากได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือโดยไม่มีการใช้คำถาม มีวินัยในตนเองด้านความอดทนสูงกว่าก่อนได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. เด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาสูงและปานกลาง มีวินัยในตนเองด้านความอดทนสูงกว่าเด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มสติปัญญาสูงและปานกลาง
3. เด็กก่อนประถมศึกษาที่ได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือโดยใช้คำถามระหว่างเล่า มีวินัยในตนเองด้านความอดทนสูงกว่าก่อนใช้คำถามและไม่ใช้คำถาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการเล่านิทานประกอบหุ่นมือโดยใช้คำถามระหว่างเล่าและหลังเล่านิทาน
4. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเล่านิทานประกอบหุ่นมือโดยมีการใช้คำถามกับระดับสติปัญญา ต่อวินัยในตนเองด้านความอดทน

THE DEVELOPMENT OF SELF-DISCIPLINE IN TOLERANCE OF PRE-SCHOOL CHILDREN
WITH DIFFERENT LEVELS OF INTELLIGENCE USING PUPPET-STORYTELLING
TOGETHER WITH PRE , DURING AND POST QUESTIONS

AND ABSTRACT

BY

JUNDEE THANOMKLAI

Presented in partial fulfillment of the requirements of the

Master of Education Degree in Developmental Psychology

at Srinakharinwirot University

March 1996

The purposes of this study were (1) to compare self-discipline in tolerance of pre-school children before and after using puppet-storytelling with no questions (control group) (2) to compare self-discipline in tolerance of pre-school children with different levels of intelligence using puppet-storytelling (3) to compare self-discipline in tolerance of pre-school children using puppet-storytelling together with pre, during and post questions and (4) to study interaction between using puppet-storytelling together with questions and intelligent levels as self-discipline in tolerance

The subjects were 60 pre-school children from Wat Nang Nong (Pipat) School, 5 to 6 years of age in the first semester of academic year 1995. The subjects who were low self-discipline in tolerance were selected by observed tolerance behavior technique with developed by researcher then they were tested intelligence level with Progressive Matrices tests — The Coloured Progressive Matrices (CPM) by Raven, and then classified them into three groups: 75 percentile upper were high, 25 to 75 percentile were middle and 25 percentile lower were low intelligence. Each intelligence level was consisted of 20 subjects, 5 subjects were randomly assigned in three experimental groups and one control group. The t-test (dependent) and two-way analysis of variance were statistical method used, and Newman-Keuls Method was used to compare the difference among the means of various groups.

The results were as follows :

1. The pre-school children after being used puppet-storytelling with no questions had self-discipline in tolerance higher than before being used at the level of .05 statistical significance.

2. The pre-school children with high and middle intelligence had self-discipline in tolerance higher than low intelligence at the level of .05 statistical significance. No significant difference was found in high and middle intelligence groups.

3. The pre-school children used puppet-storytelling together with during questions had self-discipline in tolerance higher than pre and no questions at the level of .05 statistical significance. No significant difference was found in during and post questions.

4. There was no interaction effect between puppet-storytelling together with questions and the intelligent level as self-discipline in tolerance.